

GHID DE BUNE PRACTICI

Ministerul Educației, Cercetării,
Tineretului și Sportului
Unitatea de Management al Proiectelor
Finanțare Externă
București, 2012

GHID DE BUNE PRACTICI

**- document elaborat în cadrul Proiectului privind Reforma
Educației Timpurii, proiect finanțat prin Banca de Dezvoltare a
Consiliului Europei și Guvernul României –**

București, 2012

CUVÂNT ÎNAINTE...

Ghidul de educație timpurie constituie o bună oportunitate de a face cunoscută experiența celor care au fost parte, într-o formă sau alta, a Programului pentru Reforma Educației Timpurii, adulți și copii deopotrivă. Elaborarea acestui material ne oferă prilejul de a reflecta la ceea ce înseamnă o atitudine corectă, onestă față de copil.

Ne place să credem, uitându-ne în urmă, că Programul pentru Reforma Educației Timpurii a schimbat ceva în atitudinea adultului față de educația timpurie, fie el părinte, educatoare, îngrijitoare, directoare de grădiniță, consilier sau chiar mentor. Dar mai ales, vrem să credem că această schimbare au resimțit-o într-un mod fericit copiii. PRET cu componenta sa esențială, mentoratul, nu a existat și s-a dezvoltat ca și un scop în sine, ci ca o necesitate pentru a facilita o educație timpurie de calitate, pentru copil, în favoarea copilului.

Prima parte a ghidului vă propune o trecere în revistă a ceea ce a însemnat PRET în învățământul preșcolar românesc, precum și o invitație la a descoperi o altă perspectivă a educației timpurii, aceea oferită de copii.

Cea mai cuprinzătoare, generoasă parte oferă exemple de bune practici, activități, secvențe, proiecte, modalități de acțiune, însoțite de reflecții, concluzii, eseuri ale cadrelor didactice, mentorilor sau părinților.

Urmează o ilustrare a ceea ce s-a schimbat în urma derulării programului de mentorat, din perspectiva adulților profesioniști ce activează în grădinițe.

Un loc important îl ocupă în ghidul nostru capitolul *Ce am învățat de la copii*. În viziunea noastră a fi deschiși, atenți, preocupați în a descoperi noi sensuri, adevăruri, învățături în experiențele trăite alături de copii în grădinițe, reprezintă un exercițiu de sinceritate deosebit de valoros pentru dezvoltarea noastră, ca adulți. Căci *cel care dă lecții copiilor, învață mai mult decât ei*, spune un proverb german.

Sperăm că veți găsi în paginile acestui ghid idei folositoare pentru descoperirea și înțelegerea copilului, metode și activități care să vină în întâmpinarea nevoilor și intereselor celor mici, și nu în ultimul rând, sperăm că lectura acestui material să răspundă nevoilor și intereselor de dezvoltare profesională ale practicienilor din grădiniță.

Echipa UMPFE

CONTEXT.Scurtă prezentare

Scopul principal al Proiectului pentru Reforma Educației Timpurii este acela de a îmbunătăți calitatea infrastructurii sistemului și de a răspunde nevoilor individuale ale copiilor prin asigurarea unor servicii îmbunătățite, care să favorizeze atingerea potențialului maxim al fiecărui copil și să-i ofere un start bun la școală și în viață.

Mai concret, Proiectul pentru Reforma Educației Timpurii dorește:

- ✱ să îmbunătățească infrastructura actuală a sistemului de educație prin reabilitarea și dezvoltarea unităților preșcolare;
- ✱ să îmbunătățească calitatea serviciilor de educație la nivelul învățământului preșcolar prin perfecționarea cadrelor didactice și asigurarea unor materiale didactice corespunzătoare;
- ✱ să eficientizeze sistemul educațional prin crearea Centrului de Resurse pentru Educație și Dezvoltare, precum și prin dezvoltarea sistemului de management educațional al Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Unul dintre domeniile de intervenție majoră în cadrul proiectului a fost reprezentat de formarea și perfecționarea a personalului din grădinițe (manageri, cadre didactice, asistente, administratori și alte categorii).

În cadrul proiectului au fost organizate module specifice de perfecționare, prin activități de mentorat, pentru educatori (aproximativ 35.000 de persoane), pentru personalul de îngrijire/personal medical, consilieri psihopedagogici (aprox. 13.000), manageri (cca 2.500).

Obiectivele programului de mentorat au vizat creșterea calității pregătirii profesionale a resurselor umane menționate din învățământul

preșcolar. Echipa de mentori – formatori care a livrat programul de mentorat a beneficiat la rândul ei de un program susținut de formare în cadrul căruia au fost familiarizați cu:

- ✿ sistemul de dezvoltare profesională organizat pe trei faze;
- ✿ setul de module pentru dezvoltare profesională și metodologia de implementare a acestora;
- ✿ metodologia de organizare, coordonare și evaluare a activităților de autodezvoltare la nivelul grădinițelor;
- ✿ set de instrumente pentru monitorizarea calității activității autodezvoltării profesionale din grădinițe.

Programul de mentorat s-a adresat indirect și părinților, pentru a asigura informarea acestora în legătură cu aspecte legate de educația, igiena, sănătatea și nutriția copiilor. Pentru atingerea obiectivelor procesului de mentorat, în cadrul activităților de mentorat au fost incluse toate categoriile de personal angajat în grădinițe, în număr estimat de 51.286 de persoane și un număr estimat de 12.679 de grădinițe la nivel național.

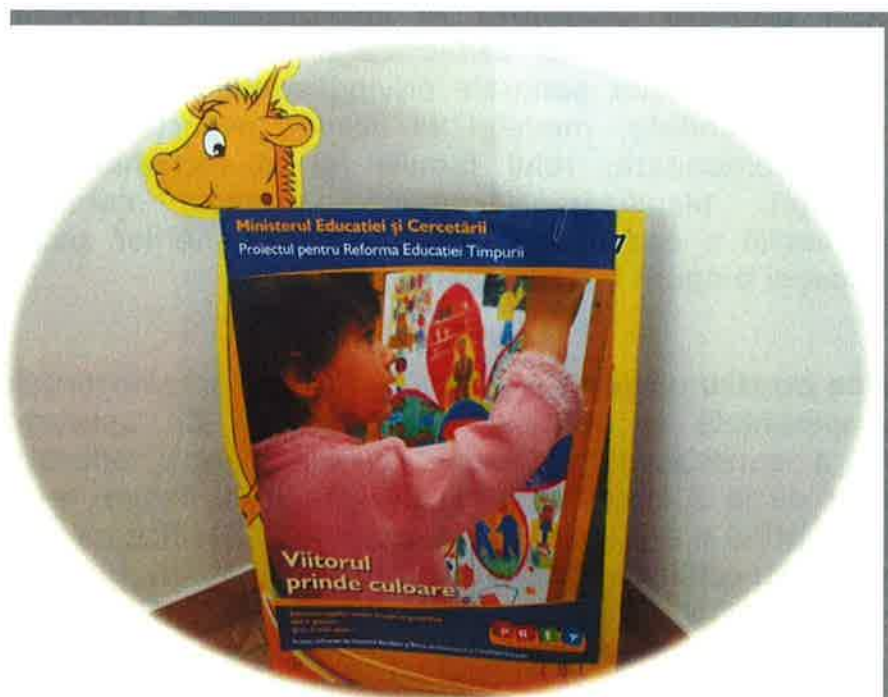
Realizarea activității de mentorat a constat efectiv în:

- ✿ Asistența acordată personalului din grădinițe, prin utilizarea formării de tip „față-în-față”, furnizată într-o manieră centralizată (pe grupe, în fiecare comună/oraș) de către formatori cu pregătire specială - mentori;
- ✿ Asistența acordată personalului prin stimularea reflecției cu privire la propriile practici și a trecerii graduale de la abordarea centrată pe grup la abordarea centrată pe individ;
- ✿ Încurajarea practicilor bazate pe învățarea activă, învățarea prin joc, învățarea prin descoperire, utilizând învățarea prin cooperare, învățarea reciprocă;
- ✿ Facilitarea procesului de conceptualizare a propriilor experiențe de către personal, a procesului de folosire și diseminare a exemplelor de bune practici, a strategiilor de autodezvoltare etc.

Programul de dezvoltare profesională s-a concentrat cu precădere asupra dezvoltării de noi competențe ale

personalului didactic în vederea aplicării curriculumului revizuit pentru educația timpurie a copilului de la 3 la 6/7 ani. Aceste competențe vizează:

- ✿ înțelegerea concepției actuale privind copilul și copilăria, a perspectivei globale asupra dezvoltării acestuia în scopul aplicării unor practici educaționale centrate pe nevoile, interesele și profilul individual al copilului;
- ✿ dezvoltarea abilităților de interacțiune și comunicare cu copilul de 3-6/7 ani pentru stimularea dezvoltării acestuia;
- ✿ dezvoltarea abilităților de organizare a programului zilnic, de planificare și proiectare a activităților cotidiene, de organizare a mediului educațional, de utilizare a strategiilor de învățare, în conformitate cu principiile și obiectivele propuse de curriculum pentru educația timpurie preșcolară recent revizuit.
- ✿ dezvoltarea calităților de practician reflexiv și membru al unei echipe care participă la educația, îngrijirea și protecția copilului.

Facem mai jos, o prezentare a conținutului detaliat al modulelor utilizate în cadrul programului pentru dezvoltare profesională a resurselor umane din cadrul grădiniței:

Modul 1: Modulul general pentru personalul grădinițelor (adresat tuturor tipurilor de personal de asistență din grădinițe, de la profesori la asistente, directori etc) – se concentrează asupra aspectelor generale privind modul de abordare a copilului în perioada copilăriei timpurii, specificul dezvoltării sale și al învățării în această perioadă, necesitatea creării unui mediu educațional (fizic și social) care să stimuleze dezvoltarea acestuia și să asigure coerența acțiunilor educaționale, practici de comunicare și interacțiune, accente noi ale curriculumului revizuit pentru educația timpurie a copiilor de la 3 la 6/7 ani. Modulul acoperă teme precum: ce înseamnă educație timpurie centrată pe copil, cum învață copilul între 3 și 6/7ani, care este specificul dezvoltării sale în această perioadă (exemplificare pentru toate domeniile de dezvoltare), exigente ale aplicării curriculumului revizuit, modalități de comunicare și interacțiune cu copilul mic, observarea copilului, modalități de lucru cu părinții etc. De asemenea, modulul acoperă teme precum: elemente ale intervenției timpurii, aspecte legate de sănătate și nutriție; metode; lucrul cu copiii cu nevoi educaționale speciale și orice alte aspecte care trebuie cunoscute de către fiecare membru al personalului grădinițelor.

Modul 2: Modul general Grădinița și comunitatea (adresat directorilor și, opțional, cadrelor didactice din grădinițe) – se concentrează asupra aspectelor generale privind stimularea relațiilor dintre grădiniță și comunitate; modulul va acoperi aspecte precum rolul grădiniței în comunitate, rolul familiei și al comunității în sprijinirea grădiniței, planificarea comună, proiecte comune, dezvoltarea sustenabilă a comunității; abordarea partenerilor sociali din domeniul educației timpurii și lucrul cu aceștia.

Module specifice pentru educatori – oferă educatorilor cunoștințele și dezvoltă competențele și atitudinile care derivă din aplicarea corespunzătoare a curriculumului recent revizuit pentru educația timpurie a copiilor de la 3 la 6/7 ani. Fiecare modul și fiecare temă adusă în discuție cuprind o secțiune privind aspectele specifice pe care le presupune munca cu copiii cu dizabilități.

Modul 3 A – acoperă teme precum: conceptul de educație timpurie, educația centrată pe copil-argumente teoretice, dezvoltarea globală, integrată; jocul copilului-semnificația lui, exemple; organizarea mediului de învățare și semnificația lui pentru stimularea dezvoltării copilului, rolul educatoarei în interacțiunea cu copilul, proiectarea

activităților integrate-exemplificare, exemple și recomandări privind observarea și evaluarea copilului; planificarea zilnică și săptămânală; lucrul în echipă; monitorizarea calității; autoevaluarea; parteneriatul cu familia și alte servicii din comunitate care se adresează copiilor de 3-6/7 ani.

Modul 3 B - destinat lucrului cu copiii în anul pregătitor și al cărui principal obiectiv este de a se asigura că toți copiii care se înscriu în clasa întâi dobândesc cunoștințele și competențele de bază necesare intrării în sistemul școlar.

Modul 4: Modul specific pentru managementul grădiniței (un modul pentru directorii de grădinițe) – modulul acoperă aspecte din domeniul managementului în general (managementul grădiniței, managementul resurselor umane, managementul calității, managementul schimbării), din domeniul managementului instituțional (școala ca organizație, cultura organizațională, eficiența organizației, dezvoltarea organizațională, proceduri, instrumente interne de organizare, adaptarea educației la nevoile comunității și ale elevului, educația inclusivă și educația interculturală) și managementul procesului de educație (planificare – un proces esențial pentru managementul învățării, planificarea pe activități tematice, lucrul în echipă; managementul echipei de educatori, dezvoltarea profesională prin observări de tip *peer* – *educator-educator*, *manager-educator*, activități tutoriale de tip *peer*; evaluare de tip *peer*, încurajarea inițiativei).

Modul 5: Modul special pentru consilieri și mediatori – dezvoltarea cunoștințelor, competențelor și atitudinilor necesare în consilierea copiilor/părinților, precum și în procesul de mediere între aceștia; modulul acoperă aspecte precum: analiza nevoilor, specificul dezvoltării și învățării la copilul mic, cunoașterea mediului familial, cunoașterea mediului comunitar, metodologie pentru consiliere și mediere, bune practici. Modulul cuprinde o parte specială cu privire la aspectele specifice pe care le presupune lucrul cu copiii cu dizabilități.

Modul 6: Modul special pentru sprijinirea părinților în cunoașterea specificului dezvoltării, învățării, sănătății și îngrijirii copilului la vârsta mică; modulul acoperă teme de educație parentală precum: asistența timpurie, elemente de psihologia copilului, elemente de igienă și sănătate a copilului, rolul adultului în

stimularea dezvoltării copilului în toate domeniile vizate de curriculum (fizic și sănătate, socio-emoțional, limbaj și comunicare, cognitiv, atitudini și capacități în învățare), competențe și responsabilități parentale. Resursele umane din grădinițe vor fi formate astfel încât să poată oferi părinților cunoștințele necesare creșterii copiilor. Cum procesul educațional din grădinițe, pentru a da rezultate, trebuie continuat acasă, de către părinți, modulul cuprinde o parte specială referitoare la aspectele specifice ale lucrului cu copiii cu dizabilități.

Aceleași module elaborate în Programul de Reformă a educației timpurii..., altă abordare...o abordare centrată pe copil!

Cum trebuie să parcurgem modulele, să realizăm aplicații la grupa de copii, astfel încât infuzia de educație pe care o primesc acum, în etapa de pregătire a vieții de școlar, să reprezinte o pre-achiziție temeinică în dezvoltarea armonioasă și globală a copilului?

Învățăm din cărți...învățăm de la profesori, învățăm unii de la alții...

Dar ce învățăm din experiența noastră precedentă, reflectând la lucrurile bune, dar și la greșelile pe care le-am făcut, reprezintă valoarea reală a gesturilor noastre ulterioare; și pentru ca gesturile, gândirea și starea emoțională a celor care lucrează cu copiii influențează, fără putință de tăgadă, evoluția acestora, prezentăm, în cele ce urmează modele de abordare a conținutului modulelor elaborate în PRET, în perioada derulării programului de formare.

Ce este mentoratul ?

☀️ Mentoratul este o relație unu la unu, în care o persoană oferă, în mod voluntar, din timpul său pentru a susține și încuraja o altă persoană, pentru o perioadă de timp potrivită pentru amândoi; persoana mentorată nu este

judecată pentru comportamentele, atitudinile sau ideile sale.

- ✿ Mentoratul este un parteneriat cu beneficii pentru ambele părți, o relație de colaborare dintre un mentor (care deține mai multe abilități, cunoștințe și experiență) și o persoană mentorată (care dorește să-și îmbunătățească abilitățile, cunoștințele și experiența sa).
- ✿ Mentoratul este un parteneriat de dezvoltare prin care o persoană împărtășește din cunoștințele, abilitățile și informațiile sale pentru a stimula și încuraja creșterea în plan personal și profesional al unei alte persoane

Dezvoltarea profesională este susținută prin strategii, cum ar fi dialogurile structurate, în cazul în care dovezile de la observații, credințe și înțelegeri pot fi reflectate cu scopul de a îmbunătăți practici și expertize profesionale.

BUNE PRACTICI CULESE

Există o lume care așteaptă să fie descoperită în fiecare copil și în fiecare tânăr. Numai cel care nu se află închis în propria sa lume, reușește s-o descopere.

Augusto Jorge Cury

3.1. Ce înseamnă să fi un bun educator ?

Șapte deprinderi ale educatorilor buni și ale educatorilor inteligenți

A educa înseamnă a fi un artizan al personalității, un poet al inteligenței, un semănător de idei.

- ✿ Educatorii buni sunt elocvenți, educatorii fascinanți cunosc modul de funcționare a minții
- ✿ Educatorii buni stăpânesc metodologia, educatorii fascinanți au sensibilitate
- ✿ *Educatorii buni educă inteligența logică, educatorii fascinanți educă emoția*
- ✿ *Educatorii buni folosesc memoria ca depozit de informație, educatorii fascinanți o folosesc ca suport al artei de a gândi*
- ✿ *Educatorii buni sunt maeștri temporari, educatorii fascinanți sunt maeștri de neuitat*

✿ *Educatorii buni corectează comportamente, educatorii fascinanți rezolvă conflicte în sala de clasă*

✿ *Educatorii buni educă pentru o profesie, educatorii fascinanți pentru viață*

Pregătiți copiii să exploreze necunoscutul, să nu se teamă de eșec, ci să se teamă de renunțarea de a mai încerca, învățați-i să dobândească experiențe originale, prin observarea schimbărilor mici și corectarea rutelor mari. Stimuli noi stabilesc o relație cu structura cognitivă anterioară, generând experiențe noi.

(Piaget, 1996).

Experiențele noi duc la dezvoltarea intelectuală !

**Educați-vă elevii să aibă flexibilitate în muncă și în viață,
căci numai cel ce e în stare să aibă idei,
poate să se și răzgândească!**

Cele șapte păcate capitale ale educatorilor

Oricine face greșeli; cei mai mulți oameni folosesc greșelile ca să se distrugă; câțiva le folosesc pentru a evolua. Aceștia sunt înțelepții.

- ✿ *A fi excesiv de critic: a obstrucționa copilăria celui educat*
- ✿ *A corecta în public*
- ✿ *A pedepsi la furie și a pune limite, fără a da explicații*
- ✿ *A nu te ține de cuvânt*
- ✿ *A fi nerăbdător și a renunța să mai faci educație*
- ✿ *A distruge speranța și visele*
- ✿ *A exprima autoritatea cu agresivitate*

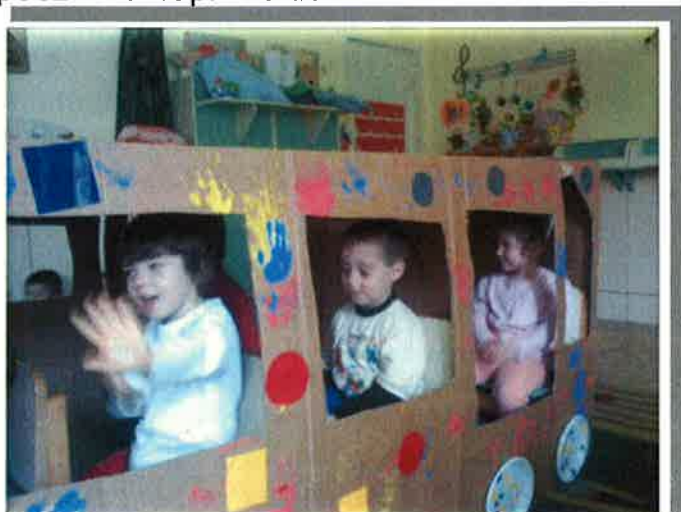
Fără vise, nu există suflu emoțional!
Fără speranță, nu există curaj pentru a trăi!

***Sugestii pentru activitățile călătorii sau...
o invitație la a înțelege altfel spațiul educațional***

Grădinița – cuvântul în sine ne duce cu gândul la natură, la flori, la aer curat și prospețime, la un spațiu deschis, unde zboară liber fluturii printre petale și frunze....

Ideea noastră a fost să ieșim cu copiii din spațiul închis - oricât de frumos amenajat și primitiv ar fi - al grădiniței, în spațiul natural, deschis, pe care să-l parcurgem în plimbarile noastre, călătoria în sine constituind un mijloc de extindere a cunoașterii pentru copii. Asociem ideii de călătorie *Microbuzul bucuriei*, acel mijloc de transport care nu servește doar deplasării, ci este și un spațiu educativ pentru copii. Este știut faptul că orice copil preferă plimbările, excursiile, joaca în aer liber statului în casă sau chiar în sala de grupă. Dacă mergem într-o grădiniță și spunem copiilor: *"Astăzi mergem la plimbare cu microbuzul"* sau *"Azi plecăm în excursie"*, veți auzi doar chiote de bucurie. De aici s-a născut ideea *Microbuzul bucuriei*, care o dată la două săptămâni vine ca o răsplată și ca o surpriză pentru copii, căci fiecare călătorie este o nouă provocare, o nouă șansă de explorare, de descoperire a unui spațiu necunoscut.

Și dacă ne gândim, câți dintre copiii proveniți din medii dezavantajate au ieșit mai departe de spațiul localității, al uliței pe care locuiesc sau chiar al gospodăriei familiei, veți avea un argument în plus pentru susținerea ideii noastre de a învăța călătorind și descoperind mediul înconjurător. Și apoi, știm fiecare dintre noi, cei care mai ținem minte cum e să fii copil, cât de frumos sună cântecele copiilor în autobuzul care îi duce în excursie. Atunci de ce nu am învăța un cântec sau o poezie cu copiii călătorind?

Activitățile - călătorii
pot avea două
componente:

- ☀ activitățile în
microbuz sau un
altfel de întâlnire de
dimineață
- ☀ activitățile în
mediul înconjurător
organizate ca
activități pe
domenii

experiențiale și liber alese

În *Microbuzul Bucuriei* copiii pot învăța cântece și poezii, pot observa natura în mișcare, dar pot învăța și reguli de comportament în grup și în spații publice.

În mediul înconjurător copiii pot observa și se pot familiariza cu elementele mediului natural, pot învăța jocuri de grup de exterior, se pot organiza picnicuri și concursuri în aer liber. Dar activitățile călătoriei pot avea ca scop și vizite la alte grădinițe și școli, la biblioteci din localitate sau din localități învecinate.

Un posibil scenariu pentru activitățile – călătorii

☀ Activitățile în microbuz - ADP (activități de dezvoltare personală)

Întâlnirea de dimineață: copiii se vor familiariza cu microbuzul, cu spațiul interior, cu regulile pe care trebuie să le respecte în mijloacele de transport în comun, apoi se vor așeza fiecare pe scaunele din microbuz. Fiecare copil va saluta pe rând grupul și va spune cum se simte sau ce crede despre plecarea în călătorie. Una din educatoare, sau unul dintre părinți, va începe jocul – salut: "Bună dimineața, plimbăreților! Azi plecăm împreună în călătorie și sunt foarte bucuroasă!". Copiii vor fi încurajați să spună ce simt, cum se simt. Educatoarea îi vor anunța că vor pleca în călătorie, să cunoască împrejurimile localității. Apoi copiii pot cânta în cor cântecele preferate, în timp ce călătoresc spre pădurea din apropierea localității.

☀ Activitățile în mediul înconjurător - ADE (activități pe domenii experiențiale) și ALA (activități liber alese)

Ajunși la destinație (de exemplu la pădurea de la marginea localității) copiii vor coborî și vor fi încurajați să observe natura, cum e pădurea iarna, cum sunt dealurile, se

vor plimba prin împrejurimi, sau vor juca în grup un jocuri de exterior, dinamice (de exemplu *Atinsa pe culori*, sau *Șoarecele și pisica*). Vor face fotografii de grup, pentru a marca atât momentul experienței de

grup – călătoria, dar și pentru a observa mai târziu cum este pădurea iarna și cum se transformă odată cu venirea primăverii. Gustarea se poate servi afară sau chiar în microbuz, respectând regulile de igienă, folosind servetelele sau foliile protectoare pentru alimente. Va fi un bun prilej pentru a le transmite copiilor și a exersa reguli de comportament (strângerea resturilor alimentare și a ambalajelor în săculeți, care vor fi aruncați la întoarcere în tomberoane amenajate). La întoarcere, copiii vor fi îndemnați de educatoare să urmărească pe fereastra microbuzului puncte de interes din localitatea lor: școala, grădiniță, dispensarul, biblioteca.

3.2. Grădinița, valoare a comunității

De cele mai multe ori grădinița dorește să se regăsească în sufletul comunității ca fiind acea mică piesă de legătură indestructibilă, iar prin aceasta copiii reușesc să-și contureze toate elementele cu care se vor întâlni într-o formă sau alta mai târziu. Jocurile despre cabinetul medical sau croitoria din apropiere, vizitele la biserică, la bibliotecă sau la primărie sunt ocazii unice de interacțiune din care, nu doar copiii sunt câștigători, ci toți participanții la eveniment fie ei, părinți, educatoare, vecini, cunoștințe întâmplătoare.

**Întregul edificiu are un
singur
punct de reper primordial, copilul !**

Proiectul educațional „Cartea –prietena copiilor”

Argument:

"Amintirile din copilărie" sunt în egală măsură un document biografic a vieții satului care prezintă procesul de formare a lui Nică sub acțiunea educației și a experienței dobândite, rezultat al etapelor de viață și locurilor pe care le străbate.

Basmul, povestea valorează cât valorează talentul celui care povestește. Și Creangă a avut un așa mare talent, încât în toate poveștile sale oamenii trăiesc cu o individualitate și o putere de viață extraordinare. Câteva etape prin care universul poveștilor și povestirilor lui Creangă poate fi introdus în activitățile din grădiniță sunt:

1." Copilul și cartea" – basmele și poveștile, lumea de vis a copilului.

Copilul este atras de povești încă de la o vârstă destul de mică, ele îi fac sufletul să vibreze în fața finalului fericit, uneori stăpânindu-și cu greu lacrimile, răsuflând ușurat când eroii ies biruitori.

2."Ion Creangă – povești pentru copii"

În contactul direct cu cartea, copilul cunoaște prin expunerea operelor de către educatoare, părinți, prieteni, spectacole, poveștile de referință accesibile vârstei lor din opera marelui povestitor Ion Creangă înțelegând mesajul educativ al lor.

3. "Prietenii noștri – cărțile" – vizitarea unui obiectiv comercial, Librăria "Mihai Eminescu".

4. "Voi fi școlar !" - în cadrul Parteneriatului grădiniță – școală

Am realizat acest proiect în mai multe faze:

- ✿ familiarizarea copiilor cu viața de școlar;
- ✿ prezentarea unor fragmente din opera „Amintiri din copilărie”, dramatizări ale școlarilor;
- ✿ dramatizări ale preșcolarilor din poveștile cunoscute: „Capra cu trei iezi”, „Prostia Omenească”, „Ursul păcălit de vulpe” etc.;
- ✿ antrenarea preșcolarilor într-o lecție cu tema: „În lumea poveștilor” – concurs pe echipe;
- ✿ activități artistico-plastice cu școlarii: desen, pictură, grafică, confecții - măști;
- ✿ expoziție: „Scene din povești”.

5. "Micul actor" -
eficientizarea
participării
părinților la
activitatea din
grădiniță,
modalități de
sensibilizare:

- ✿ dramatizări;
- ✿ expoziții cu vânzare: „Cartea mea” – cărți realizate de copii

6. Instrumente de evaluare:

- ✿ convorbiri, dramatizări, concursuri;
- ✿ albume: - lucrările copiilor realizate cu subiecte din povești;
- fotografii cu aspecte din acțiunile proiectului;
- ✿ cărți de povești ;
- ✿ Harta pentru Proiectul "Cartea";
- ✿ Harta – „Cartea pentru copii”
- „ Cartea – omonime”
- ✿ Fișe de lucru : 1.- „Balonul”
2.- „Librăria”
3.- „Carte cu povești”
4.- „Numele autorului „
- ✿ Planificare : „Poveștile lui Creangă” – evaluare. Oferim o detaliere a acestor teme .

TEMA :“Copilul și cartea”

Scopul: familiarizarea copiilor cu elemente caracteristice vieții și activității marelui poveștilor Ion Creangă.

Obiective operaționale:

- ✿ să cunoască poveștile accesibile vârstei lor din opera marelui scriitor;
- ✿ să audieze și să înțeleagă mesajul educativ al textelor;
- ✿ să înțeleagă că tipăritura (scrisul) este purtătoare de înțeles;
- ✿ să cunoască elementele distinctive ale unei cărți: coperta, pagini, imagini, textul scris, titlul, autorul;
- ✿ să știe să împrumute cartea dorită și să cunoască modul de comportare într-o bibliotecă;

Durata: un semestru;

Resurse umane: preșcolarii grupei, educatoarea grupei;

Metode: lectura, expunerea, explicația, demonstrația, exercițiul, jocul;

Mijloace de învățământ: biblioteca grupei și a grădiniței; cărți de povești, albume; mijloace audio-vizuale.

Pentru realizarea acestor obiective propuse în prima fază am stabilit mai multe teme.

„Alfabetizare”:

„Știu să citesc în această carte?” (au recunoscut literele și au citit titlurile poveștilor cunoscute)

„Cum să îngrijesc cărțile?” (reguli de folosire a unei cărți: de a nu îndoi colțurile paginilor, să utilizeze semnul de carte, să nu sfoneze paginile etc.)

„La bibliotecă ” – au învățat modul de a împrumuta o carte, să „citească” o carte etc.

Pornind de la acțiunea împrumutului cărții de către copii și într-un cadru ambiental propice

pentru citirea întregii cărți cu povestea „*Fata babei și fata moșneagului*” de I. Creangă.

Am amintit copiilor printr-un cântecel, „*Cântecul Caprei*” dintr-o altă poveste scrisă de autor, iar repovestirea s-a realizat pe baza imaginilor din cartea cu povești „*Capra cu trei iezi*”.

Prin elementul surpriză „*punguța*” și audierea unui fragment din povestea „*Punguța cu doi bani*” am amintit copiilor începutul poveștii, iar ei au continuat-o utilizând imaginile din carte.

Copiii au rămas plăcut impresionați când au vizionat *diafilmul* „*Punguța cu doi bani*” din creația autorului.

Copiilor li se precizează că, în orice moment al zilei vor veni, vor răsfoi, „citi” cărțile dorite din bibliotecă.

TEMA: „ Ion Creangă – povești pentru copii”

Scopul : dezvoltarea creativității și expresivității limbajului oral.

Obiective operaționale:

- ✿ să cunoască poveștile de referință accesibile vârstei lor din opera marelui scriitor;
- ✿ să știe că poveștile sunt transpuse în dramatizări, teatru de păpuși, piese de teatru;
- ✿ să vizioneze, să participe cu plăcere la dramatizarea poveștilor, păstrând succesiunea momentelor;

- ☀ să povestească cu ajutorul ilustrațiilor episoade scurte dintr-o poveste, respectând succesiunea lor;
- ☀ să participe activ și să contribuie la reușita echipei.

Resurse umane: preșcolarii grupei, grupa pregătitoare nr.1, educatoarele, actorii de la Teatrul de păpuși „Elpis”.

Metode: audiția, expunerea, conversația, explicația, exercițiul, jocul.

Mijloace de învățământ: - biblioteca grupei, jocuri interdisciplinare, puzzle; casete cu povești, casetofon; CD-uri, calculator; fișe, carioca; costume, măști, casă de marcat, „bani” jucărie.

În cadrul activității pe centre am planificat o activitate comună cu grupa pregătitoare nr.1, având următoarele teme:

Alfabetizare:

Lecturarea și audierea poveștilor la alegerea copiilor din opera scriitorului.

„Recunoaște personajul și spune ce știi despre el?”

Joc didactic: „La bibliotecă”.

Manipulative: - „Caută-i umbra?”, „Puzzle”, „Cartea mozaic”, „Recunoaște personajul, „scrie” pe tăbliță numele personajului!”, Tangram, bețișoare, figuri geometrice.

Joc dramatic: măști, costume de: urs, vulpe, lup, țăran, car, pești, costume naționale, cornițe, bucate, copaci, căldare, baticuri, *dramatizarea poveștilor:* „Capra cu trei iezi”, „Ursul păcălit de vulpe”, „Prostia omenească”, „Micii bucătari „ – prepararea unor „bucate” din povești.

Arta: pictură, desen, colaj: „Scene din povești”, modelaj: „Personajul îndrăgit”; confecții: măști, coarne; albume tematice.

Cuburi: -„Casa caprei”, „Vizuina vulpii”, „Lada fetei moșneagului”, „Lada fetei babei”.

Evaluarea acestui program s-a materializat prin discuții despre personajele lui Creangă, care au fost caracterizate prin cuvinte și expresii din texte, specifice graiului moldovenesc.

Lunar, copii participă la spectacolele oferite de Teatrul de păpuși „Elpis”, Fantasio.

În timpul vizionării spectacolelor oferite de actori, atenția copiilor este captată de atmosfera de spectacol și manifestă interes pentru subiectele poveștilor, iar apoi sunt exemplificate în lucrările lor: desen, colaje, confecții.

TEMA: „Prietenii noștri – cărțile”

Scop: stimularea interesului pentru cunoașterea unor domenii de activitate și formarea unei atitudini active față de realitate.

Obiective operaționale:

- ✿ să se familiarizeze cu tipul de magazin (librăria), locul și modul de aranjare a obiectelor prezentate;
- ✿ să cunoască regulile cu privire la activitatea dintr-un magazin (formarea clară a cerințelor, plata pentru obiectul cumpărat);
- ✿ să se comporte civilizată într-un mediu social (utilizarea formulelor de politețe);
- ✿ să înțeleagă relațiile care se stabilesc între vânzător (librarul) și cumpărător;

Resurse umane: librarul (consilier - vânzări) din librăria „Mihai Eminescu”, grupa de preșcolari; educatoarea, părinții

Metode: observarea spontană și dirijată; explicația, lectura, descoperirea
Mijloace de învățământ: rafturi, cărți, jucării, rechizite; casa de marcat, bon, bani.

Copiii sunt familiarizați cu librăria – exteriorul și interiorul acesteia, cu modul de prezentare al materialelor existente în vitrine și raioane, unde cărțile sunt prezentate pe specialități și vârste.

Copiii sunt îndrumați către raionul „Preșcolari”, unde recunosc cărți utilizate și răsfoite de ei (cărți de povești, cărți cu poezii, caiete tematice), jocuri interdisciplinare, explicându-le modul de comportare într-o librărie. Ei își aleg cartea dorită, la plecare trecând pe la casa de marcat și plătesc cartea librarului primind un bon de marcat. Voi insista pe respectarea regulilor de comportare civilizată într-un mediu social, folosind formulele de politețe: „bună ziua” „vă rog”, „mulțumesc” „la revedere”, „vânzare bună”.

Librarul realizează un dialog despre operele povestitorului I. Creangă cunoscute de copii și apoi le prezintă cartea „Amintiri din copilărie”, spunându-le că este o lucrare inspirată din viața autorului - copilăria sa, opera ce va fi citită mai târziu.

La sfârșitul vizitei și-au împărtășit unii altora impresiile și au fost entuziasmați de cele observate.

TEMA: „Voi fi școlar!”

Scop: familiarizarea cu viața de școlar și lumea cărților de școală.

Obiective de referință:

- ☀ să iubească și să respecte cartea;

- ☀ să se familiarizeze cu instrumentele de lucru ale școlarului (cărți, rechizite);
- ☀ să cunoască drepturile și responsabilitățile școlarului;

- ✿ să demonstreze înțelegerea textului apelând la diferite modalități de redare a poveștilor (repovestiri pe fragmente, dramatizări, desene, picturi);
- ✿ să compună în mod original și personal spațiul plastic reprezentând imagini din lumea poveștilor împreună cu școlarii;
- ✿ să coopereze în realizarea și valorificarea lucrărilor (expoziții).

Resurse umane: preșcolarii grupei, școlarii cls. aIIa A, învățătoarea, educatoarea și părinții grupei

Metode: explicația, problematizarea, jocul, exercițiul plastic, evaluarea, expunerea, concursul

Mijloace de învățământ: măști, costume populare, obiecte din povești, tempera, griș, blăniță, fișe-hărți.

Realizarea proiectului împreună cu școlarii s-a efectuat în mai multe faze:

Faza 1.: deplasarea preșcolarilor la școala împreună cu părinții în vederea familiarizării cu activitatea școlară.

Faza 2.: școlarii au prezentat sub formă de scenete fragmente din opera "Amintiri din copilărie": „La scăldat”, " Pupăza din tei", "La cireșe" folosind costumele populare ale personajelor: „Nică”, mama, tata, dascălul, negustorul, mătușa" Mărioara".

Școlarii au organizat un concurs, intercalându-i pe preșcolari în echipele lor, cu întrebări din viața și opera povestitorului Ion Creangă, intitulat : "În lumea poveștilor".

Faza3.: preșcolarii au dramatizat fragmente din poveștile (dialoguri dintre personaje) cunoscute: „Ursul păcălit de vulpe”, „Capra cu trei iezi”, Prostia omenească".

Faza4. Activități artistico-plastice și practice comune cu preșcolarii:

- ✿ pictură: „La scăldat”, „La cireșe”, „Prostia omenească”,
- ✿ desen: „Ursul păcălit de vulpe”,
- ✿ colaj: „Punguța cu doi bani”, „Fata babei și fata moșneagului”,
- ✿ confecții: măști,
- ✿ fișe: instrumente de evaluare,
- ✿ preparate culinare.

Evaluarea: expoziții la școală și grădiniță cu lucrările executate de preșcolari și școlari.

TEMA: "Micul actor"

Scopul:

eficientizarea
participării părinților
la activitățile din
grădiniță

Obiective

operaționale:

- ☀ să fie conștient de locul său în familie, grădiniță, în societate,

înțelegând sarcinile și drepturile pe care le are;

- ☀ să cunoască nevoile și interesele copiilor prin acțiunile desfășurate curricular și extracurricular;
- ☀ să colaboreze în realizarea costumațiilor pentru dramatizări și spectacole;
- ☀ să contribuie la îmbunătățirea condițiilor de studiu și a vieții din grădiniță.

Resurse umane: grupa de preșcolari, educatoarea, părinți, frați, buni, diferiți invitați.

Metode: conversația, explicația, jocul, demonstrația .

Mijloace de învățământ: costume, măști, decoruri, casetofon, casete, diferite materiale conform temei.

Universul problematic al educației este divers și necesită forme și metode de educație diversificate, adaptate la situațiile ce apar la nivelul colectivului, accentul căzând pe antrenarea familiei în viața grădiniței și educarea preșcolarului.

Prin derularea proiectului educațional părinții au avut posibilitatea:

- ☀ să-și cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viața de grup, de colectiv,
- ☀ în viața socială;
- ☀ să cunoască calitatea răspunsurilor la solicitările educatoarei;

- ☀ părinții înțeleg mai bine rolul lor educativ și își însușesc procedee educative pe care să
- ☀ le aplice în educația copiilor lor;
- ☀ implicarea în căutarea și promovarea intereselor copilului: vizite, spectacole, excursii; vizitarea unor obiective economice și culturale; dramatizări, lecții deschise, concursuri.

Copilăria tuturor timpurilor nu poate fi concepută fără lumea fabulosului oferit de povești, povestiri.

Evaluarea proiectului s-a realizat prin însumarea unor portofolii care au avut tematica următoare:

- ☀ " Copilul și cartea"
- ☀ "Ion Creangă – povești pentru copii"
- ☀ "Prietenii noștri – cărțile"
- ☀ "Voi fi școlar !"
- ☀ "Micul actor".

PORTOFOLIU - temele portofoliului

Portofoliul va conține:

- ✿ textul povestirilor: „Capra cu trei iezi” ; „Punguța cu doi bani” „Harap Alb”; „Fata moșului și fata babei ”, „Ursul păcălit de vulpe”;
- ✿ fotografii, pliante, ilustrații cu secvențe din spectacole de teatru vizionate;
- ✿ materiale figurative: desene reprezentând personaje sau colaje colectate din diverse surse cu scene din aceste povestiri;
- ✿ gruparea personajelor după asemănări/deosebiri;
- ✿ creații personale: desene picturi, lucrări practice despre personajele sau întâmplările prin care trec personajele;
- ✿ se pot organiza excursie la Humulești, prilej cu care se realizează albume cu fotografii sau CD-uri cu imagini din această localitate, cu imagini ale casei scriitorului.

3.3. Construim împreună cei 7 ani de acasă

Generația noastră a vrut să dea copiilor și tinerilor tot ce e mai bun. Am avut vise mari pentru ei. Am căutat să le dăm cele mai bune jucării, haine, plimbări și școli. Nu voiam ca ei să umble prin ploaie, să li se întâmple ceva pe stradă, să se rănească cu jucăriile făcute în casă și să treacă prin dificultățile prin care am trecut noi.

Am pus un televizor în sufragerie. Unii părinți, cu mai multe posibilități, au luat câte un televizor și un calculator în camera fiecărui copil. Alții au umplut timpul copiilor lor cu multe activități, înscriindu-i la cursuri de limbi străine, informatică, muzică.

Ați avut o intenție excelentă, doar că nu știați că acești copii aveau nevoie și de copilărie, aveau nevoie să inventeze, să înfrunte riscuri, să sufere decepții, să aibă timp de joacă și să se bucure de viață. Nu v-ați imaginat ce mult depinde creativitatea, fericirea, îndrăzneala și siguranța adultului de matricele memoriei și de energia emoțională a copilului. N-ați înțeles că televizorul, jucăriile cumpărate, internetul și excesul de activități blocau copilăria copiilor voștri.

Șapte deprinderi ale părinților buni și ale părinților inteligenți:

- ☀ părinții buni dau cadouri, părinții inteligenți dăruiesc propria lor ființă
- ☀ părinții buni alimentează corpul, părinții inteligenți alimentează personalitatea
- ☀ părinții buni corectează greșelile, părinții inteligenți își învață copiii cum să gândească
- ☀ părinții buni spun copiilor: „Greșești.” Părinții inteligenți spun: „Ce părere ai despre comportamentul tău?”
- ☀ părinții buni își pregătesc copiii pentru aplauze, părinții inteligenți își pregătesc copiii pentru eșecuri
- ☀ părinții buni vorbesc, părinții inteligenți dialoghează ca niște prieteni
- ☀ părinții buni dau informații, părinții inteligenți povestesc istorioare

Copiii nu au nevoie de părinți extraordinari, ci de ființe umane care să vorbească limba lor și care să fie capabili să pătrundă în inima lor

Copiii voștri nu au nevoie de părinți extraordinari

Individualitatea trebuie să existe, căci ea este baza identității personalității. Nu există omogenitate în procesul de învățare și în dezvoltare a copiilor (Vigotsky, 1987). Nu există doi oameni identici în Univers. Dar individualismul face rău. O persoană individualistă vrea ca lumea să se învâртеască în jurul orbitei sale. Satisfacția sa se află pe primul plan, chiar dacă asta înseamnă suferința celorlalți.

Una dintre cauzele individualismului printre tineri este aceea că părinții nu-și încrucișează parcursul vieții cu cel al copiilor lor. Chiar dacă munciți mult, faceți din puținul timp disponibil mari momente de conviețuire cu copiii voștri. Rostogoliți-vă cu ei pe podea.

Odată, un băiețel de nouă ani l-a întrebat pe tatăl său, care era medic, cât primea pentru o consultație. Tatăl îi spuse valoarea. După o lună, copilul se apropie de tatăl său, scoase câteva bancnote din buzunar, își goli pușculița și-i spuse cu ochii plini de lacrimi: „Tată, demult vreau să vorbesc cu tine, dar tu nu ai niciodată timp. Am reușit să strâng contravaloarea unei consultații. Poți să stai de vorbă cu mine?”

Omagiu părinților

„În numele tuturor fiilor din lume, mulțumesc tuturor părinților de pe planetă pentru tot ceea ce au făcut pentru noi. Mulțumesc pentru sfaturile, duioșia, muștrările, sărutările voastre. Dragostea v-a făcut să întâmpinați pentru noi, toate riscurile posibile. Nu ați dat tot ceea doreați fiecăruia dintre fii, dar ați dat tot ceea ce aveați.

Ați renunțat la visele voastre, pentru ca noi să putem visa. Ați renunțat la distracțiile voastre, pentru ca noi să fim veseli. Ați pierdut nopți de somn, pentru ca noi să dormim liniștiți. Ați vărsat lacrimi, pentru ca noi să fim fericiți, iertați-ne pentru greșelile și, mai ales, pentru nerecunoașterea valorii voastre imense....Învățați-ne să fim prietenii voștri...datoria pe care o avem față de voi nu se poate plăti...vă datorăm iubirea ...

Dragi părinți și profesori, timpul trece și e posibil să ne îndepărtăm unii de alții, dar să nu uitați niciodată că nimeni nu moare, atunci când trăiește în inima cuiva. Vom purta toată viața o frântură din ființa voastră, în propria noastră ființă.

Augusto Jorge Cury

3.4. Nevoi de consiliere în grădiniță

Curriculum de consiliere pentru copiii de 5-7 ani cu dificultăți de adaptare la mediul educațional

Modulul I: Suntem împreună!

Scopul: deblocarea și dezvoltarea motivației pentru experiența de grup

Metode/tehnici utilizate: conversația, colajul

Materiale: coli de flipchart, cercuri din carton colorat, markere, scoch, pasta de lipit

Desfășurarea activității

Secvența 1 - Hai în cercul nostru! – spargerea gheții

Obiectiv: crearea unei atmosfere de grup pozitive

- ☀ pentru a introduce copiii în activitate într-o manieră prietenoasă, așezați scaunele pe care vor sta în formă de cerc, astfel încât fiecare să membru al grupului să-și poată vedea toți colegii. Pe o coală de flipchart desenați un cerc mare cu markerul. Atrageți atenția copiilor că și ei formează un cerc, la fel ca cel desenat pe flipchart, iar cercul reprezintă chiar grupul.

- ☀ prezentați-vă în fața copiilor și, în timp ce vă roștiți numele, scrieți-l cu marker în interiorul cercului afișat. Solicitați-le să facă și ei același lucru, pe rând. Încurajați-i și ajutați-i, unde este cazul, să-și scrie corect numele cu litere

mari de tipar, în interiorul cercului.

Secvența 2 - Descrierea activității de grup – Cercurile prietenoase

Obiective: realizarea unei prime cunoașteri a celorlalți; trăirea unor stări afective pozitive în cadrul grupului

- ✿ împărțiți fiecărui copil câte un cerc din carton colorat, permițându-le să-și aleagă culoarea preferată. Includeți-vă în joc și alegeți-vă un cerc de carton
- ✿ explicați-le copiilor că, pentru a deveni un grup, o echipă, trebuie să se cunoască mai bine unii pe alții, să se împrietenească. De aceea, folosindu-și cercul colorat pe care își vor scrie numele (*dacă nu știu încă să-și scrie numele, ajutați-i dumneavoastră, sau învățați-i să-și scrie inițialele numelui*), fiecare copil va dezvălui grupului câteva informații despre sine – de exemplu *Eu sunt un cerc albastru, mă cheamă Mihai și am 6 ani*. Cercurile vor fi lipite, după fiecare dezvăluire, unul lângă altul, sub forma petalelor unei flori
- ✿ îndemnați copiii să observe planșa pe care au realizat-o împreună, cum cercurile au devenit mai „prietenoase” alăturându-se unul lângă altul. Insistați pe faptul că au realizat deja primul produs împreună – planșa *Cercurile prietenoase*
- ✿ puteți încuraja/activiza grupul solicitând copiilor să descopere pe planșă *cine se afla lângă cercul albastru?* sau *cine sunt vecinii lui Mihai pe planșă?*, astfel încât să rețină o dată în plus care sunt toți membrii grupului

Secvența 3. Evaluarea activității de grup

Obiectiv: facilitarea cunoașterii colegilor de grup

- ✿ împărțiți copiilor o fișă pe care sunt desenate contururile cercurilor dispuse sub forma petalelor unei flori. Solicitați copiilor să coloreze cercurile și să scrie numele colegilor de grup, așa cum apar ele în planșa *CERCURILE PRIETENOASE*. Încurajați-i să se ajute unul pe altul. Fiți alături de ei și dialogați pe marginea numelor colegilor, sau al culorilor alese de fiecare.
- ✿ apreciați munca și implicarea copiilor, felicitându-i că se cunosc acum mai bine decât la începutul activității.

* * *

Modulul II: Să ne cunoaștem!

Scopul: Dezvoltarea abilităților de autocunoaștere și intercunoaștere

Metode/tehnici utilizate: conversația, colajul,

Materiale: folii de carton, reviste numeroase și variate, foarfece și pastă de lipit, creioane colorate, carioca, post-it-uri

Desfășurarea activității:

Secvența 1 - Numele încurcate – spargerea gheții

Obiectiv: - autocunoaștere și intercunoaștere în cadrul grupului

- ✿ Înainte de intarea copiilor în sală, cartonașe cu numele câte unui copil (dar și al dumneavoastră!) vor fi lipite sub fiecare dintre scaunele așezate în cerc. După ce copiii s-au așezat, cereți-le să caute sub scaun și să verifice ce nume este scris pe cartonașul descoperit și faceți la fel.
- ✿ Cine își va găsi numele, va fi cel care va începe prezentarea, rostindu-și numele și dezvoltând grupului o informație despre sine: *Eu sunt Ionuț și îmi place să pictez!*. Următorii copii trebuie să identifice colegul al cărui nume l-au găsit sub scaun, să meargă spre acesta rostindu-i numele și prezentând o informație despre respectivul copil: *El este Alex și are ochii căprui!* Pe rând, fiecare copil se va prezenta sau va prezenta un coleg.

Secvența 2 - Descrierea activității de grup – Lumea mea, universul meu

Obiectiv: - dezvoltarea abilităților de a-și identifica propriile caracteristici

- ✿ prezentați copiilor materialele cu care vor lucra, răsfoind puțin revistele și arătând câteva din imagini. Împărțiți fiecărui copil câte o planșă de carton, câteva reviste, foarfece și pastă de lipit, creioane colorate și carioca.
- ✿ solicitați copiilor să decupeze din revistele puse la dispoziție tot ceea ce le place și să lipească apoi pe carton, organizându-și spațiul cum vor dori, completând cu desene, chenare, colorând. Fiecare își va scrie numele pe carton. Încurajați-i să-și denumească propriul „univers” creat, de exemplu *Lumea lui Alex*.

- ✿ susțineți copiii în demersul lor, ajutați-i, discutând, să descopere și să aleagă imaginile care li se potrivesc cel mai bine.
- ✿ permiteți elevilor să își prezinte pe rând lucrarea în fața grupului. Încurajați grupul să susțină cu aplauze fiecare prezentare, pentru a fi și ei, la rândul lor încurajați.
- ✿ realizați apoi o expoziție cu toate lucrările copiilor. Solicitați copiilor să treacă pe rând prin fața fiecărei lucrări expuse și să o privească cu atenție, apoi să lipească un post-it pe care să exprime ce le-a plăcut, sau aprecieri (o față zâmbitoare, un cuvânt laudativ). Fiți exemplu și procedați la fel cu fiecare lucrare.
- ✿ realizați o fotografie cu întreg grupul în fața expoziției.

Secvența 3 - Jocuri în grupuri mici la alegere

Obiectiv: - destinderea atmosferei din grup pentru facilitarea interacțiunilor.

cel mai mult. În funcție de aceasta, formați grupuri mai mici, de 3 - 4 copii. Explicați tuturor regulile jocurilor, dacă nu le cunosc.

- ✿ puneți-le la dispoziție copiilor jocuri – puzzle-uri pe diferite teme, *Piticot*, *Nu te supăra frate* – și lasați-i să aleagă jocul care îi atrage
- ✿ observați cu atenție copiii în timpul jocului, cum se apropie de materiale, pe care le aleg, pe care le resping, cum relaționează cu colegii, care este

stilul general de joacă (organizat sau dezorganizat), organizarea cognitivă, orientarea în spațiu, volumul atenției, etc. Aceste observații sunt un barometru pentru stadiul coeziunii grupului și vor fi de folos în organizarea întâlnirilor viitoare.

Modulul III: Știm să comunicăm!

Scopul: Dezvoltarea competențelor de comunicare

Metode/tehnici utilizate: conversația, explicația, demonstrația,

Materiale: obiecte mici – jucărioare, obiecte școlare, coli de flipchart, markere, carioca, post-it-uri

Desfășurarea activității:

Secvența 1 - Nu înțeleg nimic! – spargerea gheții

Obiectiv: conștientizarea necesității stabilirii unor reguli de comunicare în grup

☀ cereți
copiilor să se
întoarcă spre
cel mai
apropiat
coleg și
astfel să
formeze o
pereche.
Aveți grijă ca
toți copiii să
aibă
pereche.
Dacă un
copil rămâne

fără pereche, alăturați-vă acestuia

- ☀ cereți copiilor să vorbească fiecare în același timp, despre un anumit lucru, timp de un minut. În timp ce vorbesc, copiii vor avea sarcina să și asculte ce spune celălalt. După epuizarea timpului, copiii trebuie să-și spună unii altora ce au auzit și ce-și amintesc din ce a spus celălalt
- ☀ discutați apoi în grup mare despre această experiență. Solicitați grupului să-și amintească o situație, din întâlnirile anterioare, în care au întâmpinat dificultăți în înțelegerea a ceea ce se

comunica. Evidențiați necesitatea stabilirii unor reguli de comunicare în cadrul grupului. Stabiliți câteva reguli care îi ajută să se înțeleagă unii pe alții (*Să-l ascultăm pe cel care vorbește!, Când eu vorbesc, tu mă asculți; când tu vorbești, eu te ascult!*)

Secvența 2 - descrierea activității de grup – Scaunul în care te simți bine

Obiectiv: dezvoltarea capacității de comunicare în grup

- ☀ așezați în fața grupului un scaun. Prezentați-l ca pe un scaun neobișnuit, un scaun special, pentru că cine se așează pe el, devine imediat centrul atenției și toată lumea îl ascultă. Explicați copiilor că oricine are ceva important sau interesant de transmis grupului, o poate face așezându-se pe acest scaun (dacă acesta este liber) și lansând apelul *Dragi prieteni, am ceva să vă spun!* Precizați că, odată lansat apelul, toți membrii grupului trebuie să acorde atenția cuvenită celui aflat pe scaunul special. Cereți acordul copiilor pentru a folosi un astfel de scaun în grupul lor
- ☀ așezați-vă pe scaunul special și lansați apelul *Dragi prieteni, am ceva să vă spun!*. Apoi anunțați copiii că se vor juca *Punguța cu surprize*, folosind scaunul special
- ☀ prezentați-le o punguță în care ați pus mai multe obiecte mici, fie jucării, fie obiecte școlare, deci obiecte familiare. Fiecare copil va trece pe rând pe scaunul special, folosind apelul cunoscut, apoi va prezenta pe scurt, în două-trei enunțuri, un obiect extras la întâmplare din punguța cu surprize. Încurajați grupul să pună întrebări despre acel obiect, sau să facă aprecieri sau comentarii în legătură cu obiectul prezentat
- ☀ explicați-le că pentru a lansa întrebări sau comentarii, trebuie să se anunțe și să-și aștepte rândul. Amintiți-le, într-o manieră delicată, regulile acceptate în grup, dacă intervin probleme de comunicare
- ☀ oferiți feedback pozitiv copiilor în legătură cu derularea jocului și respectarea regulilor de comunicare

Secvența 3 - Audierea unei povești

Obiectiv: dezvoltarea capacității de ascultare activă

- ☀ Anunțați copiii că vor audia o poveste (povestea poate fi citită, sau se poate folosi un CD cu povești). Rugați-i să asculte cu atenție, pentru ca la sfârșit să poată recunoaște personajele.

- ☀ După terminarea poveștii, împărțiți grupul în două, apoi oferiți celor două grupuri imagini din mai multe povești, solicitându-le să aleagă doar personajele din povestea audiată. Imaginile selectate, copiii le vor lipi pe o planșă. Grupurile vor face apoi schimb de planșe, pentru a se verifica dacă imaginile au fost alese corect. Încurajați copiii să comunice în cadrul grupului pentru a duce la bun sfârșit sarcinile.
- ☀ La final, se va vota personajul preferat, fiecare copil lipind o bulină autocolantă pe una din planșe, în dreptul personajului ales. Se vor număra bulinele și astfel se va stabili care este cel mai iubit personaj.

Modulul IV: Rețeaua de legături

Scopul: Optimizarea capacităților de relaționare

Metode/tehnici utilizate: conversația, explicația, desenul,

Materiale: coli de desen, creioane colorate, acuarele, pensule,

Desfășurarea activității:

Secvența 1. Împreună la drum! – spargerea gheții

Obiectiv: - conștientizarea caracteristicilor comune și necomune între membrii grupului

- ☀ cereți copiilor să stea în mijlocul încăperii, apoi să-și imagineze că prin mijlocul sălii trece un drum.
- ☀ explicați-le că urmează să roștiți pe rând niște enunțuri ce exprimă anumite calități, caracteristici sau interese. Cei cărora li se potrivesc aceste enunțuri vor trece de partea dreaptă a drumului, iar ceilalți de partea stângă. Cereți, pe rând, copiilor să treacă de partea dreaptă a drumului dacă: *le place să cânte, poartă ochelari, preferă culoarea albastru, preferă culoarea galben, joacă bine fotbal, au părul lung, au ochii căprui, etc.*
- ☀ în timp ce se află pe câte o parte a drumului, solicitați-le să se uite cu atenție cine se mai afla cu ei pe aceeași parte. Îndemnați copiii să analizeze situațiile în care s-au aflat în timpul jocului: au fost și pe o parte și pe alta a drumului, au avut parteneri diferiți de drum de la un enunț la altul.
- ☀ încurajați-i să discute în pauze despre aspectele comune descoperite. Atrageți atenția copiilor că pot avea caracteristici

sau interese comune, dar și diferite, însă asta nu-i împiedică să relaționeze, să se împrietenească, din contră.

Secvența 2 - Descrierea activității de grup – Rotația desenelor

Obiectiv: formarea abilităților de relaționare intr-grup; dezvoltarea respectului față de colegii de grup

- ☀ împărțiți grupul în 3 grupuri mai mici, de 3 – 4 copii. Dați fiecărui copil o coală de hârtie și creioane colorate sau acuarele. Transmiteți sarcina: fiecare copil poate desena sau picta pe foaia lui ce dorește, până când aude semnalul „Stop joc! ”.
- ☀ la acest semnal fiecare copil va da desenul său colegului din dreapta. Timp de 5 minute vor desena pe foaia colegului lor ce doresc. La comanda “Stop! Schimbă foaia!”, transmit desenul colegului din dreapta.
- ☀ desenele sunt transmise astfel într-o singură direcție, până ajung pe la fiecare membru al grupului, apoi la inițiator. Se vor obține astfel atâtea tablouri câți copii sunt în grup.
- ☀ explicați copiilor că este un joc, și chiar dacă ideea de la care a pornit inițiatorul nu a mai fost continuată de ceilalți, cum va arăta tabloul la final va fi o surpriză pentru toți. Insistați pe faptul că jocul

ne ajută să înțelegem că, atunci când suntem într-un grup, trebuie să ținem cont și de părerile și ideile celorlalți.

☀ acceptarea desenului, așa cum s-a transformat el trecând din mână în mână, înseamnă de fapt acceptarea grupului și o

integrare mai bună în grup.

- ☀ expuneți desenele și oferiți timp copiilor să le privească cu atenție. Exprimați aprecieri folosind un limbaj prietenos, pentru a înțelege copiii ce au câștigat/realizat în această activitate.

Secvența 3 - Daruri pentru prieteni! – activități liber alese

Obiectiv: stimularea relaționărilor pozitive în cadrul grupului

- ☀️ anunțați copiii că au ocazia de a confecționa/realiza mici daruri pentru colegii lor de grup, sau pentru cineva drag. Puneți-le la dispoziție creioane colorate, coli de hârtie albă sau colorată, pastă de lipit, foarfece, acuarele, pensule, plastilină.
- ☀️ permiteți copiilor să aleagă materialele cu care vor să lucreze, pentru a realiza fie un desen, o felicitare, un colaj, un obiect din plastilină sau din îndoituri din hârtie. Încurajați-i să lucreze în echipă, să se ajute unul pe altul.

Modulul V: Suntem o echipă!

Scopul: Optimizarea cooperării în cadrul grupului

Metode/tehnici utilizate: conversația, explicația, colajul, desenul, munca în echipă

Materiale: coli de desen, creioane colorate, acuarele, pensule, foi de carton, hârtie creponată, foarfece și pastă de lipit.

Desfășurarea activității:

Secvența 1 - Alegerea numelui potrivit – spargerea gheții

Obiectiv: - identificarea caracteristicilor definitorii ale grupului; dezvoltarea sentimentului de apartenență la grup

- ✿ anunțați copiii că, fiind ultima întâlnire din cadrul programului *toți, împreună*, și pentru că deja se cunosc mai bine și au devenit o echipă, este momentul să găsească un nume potrivit grupului.
- ✿ împărțiți grupul în doua sau trei subgrupe, pentru a eficientiza activitatea. Puneți-le la dispoziție un set de cartonașe pe care sunt scrise cuvinte ce exprimă caracteristici diverse/atribute ale unor grupuri de copii: *Voioșii, Prietenii cântăreți, Vorbăreții, Micii călători, Curioșii, Îndrăzneții, etc.* Explicați-le, dacă este cazul, sensul mai detaliat al cuvintelor.
- ✿ oferiți-le timp suficient să se gândească, apoi încurajați schimbul de idei în grupuri mici, pentru a putea ajunge la o decizie acceptată de toți membrii subgrupeii. Se va ajunge astfel la două sau trei alegeri, care vor fi afișate pe coala de flipchart.
- ✿ la final, după o scurtă analiză a variantelor rămase, fiecare copil își va scrie numele în dreptul variantei alese. Se vor număra opțiunile pentru fiecare denumire, iar cuvântul cu cele mai multe semnături va deveni numele echipei.

Secvența 2 - Descrierea activității de grup – o carte cu prieteni

Obiectiv: - dezvoltarea sentimentului de apartenență la grup; creșterea gradului de coeziune a grupului prin realizarea unui produs comun

- ✿ împărțiți grupul în 3 grupuri mai mici, de 3 – 4 copii. Dați fiecărui copil o coală de hârtie și creioane colorate sau acuarele, hârtie colorată, foarfece, hârtie creponată, pastă de lipit. Anunțați-i că vor lucra fiecare și împreună la realizarea unei cărți a grupului care tocmai și-a găsit denumirea.
- ✿ pentru început, transmiteți-le sarcina de a realiza fiecare o pagină a cărții lor comune, străduindu-se să evidențieze ce știu să facă cel mai bine. Încurajați-i, chiar și în această etapă, să se ajute unii pe alții, amintindu-le că au un scop comun, realizarea unei cărți reprezentative pentru grup. Fiecare copil se va semna pe lucrare, sau chiar va scrie câteva idei despre sine. Susțineți-i și ajutați-i în acest demers.
- ✿ repartizați sarcina realizării copertei celor care au terminat mai repede pagina personală. Amintiți-le și de desenele realizate în comun în celelalte întâlniri și sugerați-le să le folosească și pe acestea ca pagini ale cărții. Oferiți-le, de asemenea, fotografiile realizate în cadrul activităților, pentru a le lipi pe alte pagini.
- ✿ când toate paginile au fost adunate la un loc și așezate în ordine, capsăți-le sau perforați-le și apoi legați-le cu un șnur, pentru a le da

formatul unei cărți. Când lucrul a fost finalizat, oferiți posibilitatea copiilor să o răsfoiască cu grijă, pentru a conștientiza mai bine ceea ce au realizat, care a fost finalitatea muncii și devenirii lor ca echipă.

- ☀️ felicitați copiii pentru efortul depus, pentru reușita lor comună.

Secvența 3 - Petrecere cu prieteni

Obiectiv: Încurajarea spontaneității; facilitarea unor experiențe pozitive în grup

- ☀️ celebrați momentul finalizării acestei etape organizând o mică petrecere cu copiii, cu muzică și dans, cu jocuri muzicale antrenante (*Scaunele*), inventând cu copiii niște

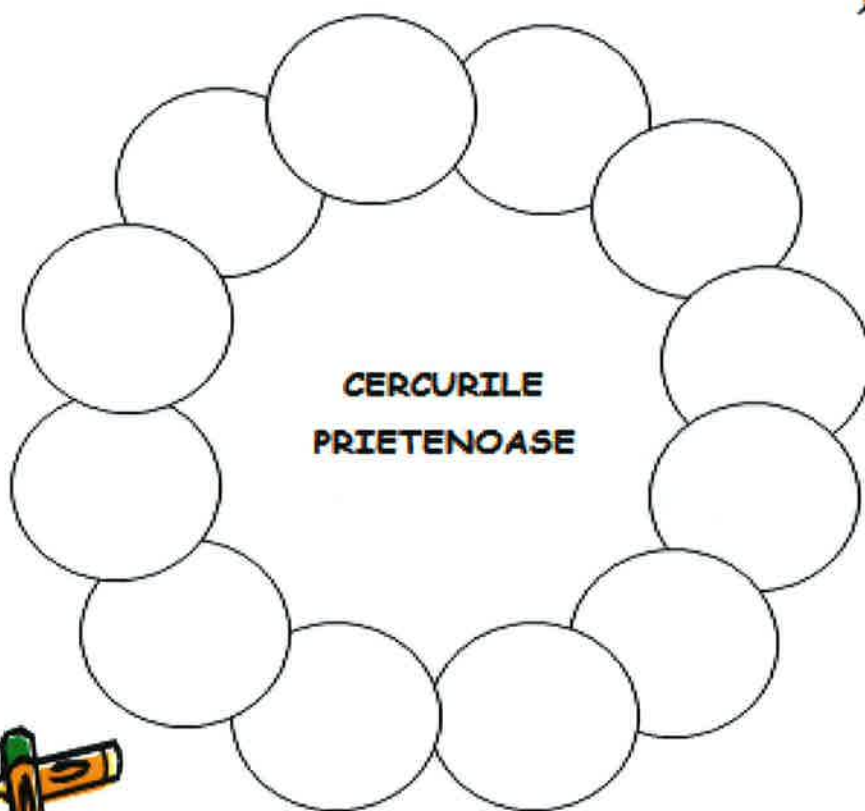
pași de dans pe care să-i danseze toți membrii grupului. Invitați părinții să vă fie alături.

- ☀️ oferiți tuturor copiilor diplome pentru implicarea în activitățile grupului, asigurându-i că le veți fi aproape și în continuare.
- ☀️ realizați mai multe fotografii pentru a le păstra în albumul grupului.

Notă: caietul elevului poate conține fișe cu activități în completare. La finalul fiecărei întâlniri încurajați elevii să completeze „Calendarul emoțiilor”.

**FIȘA DE LUCRU pentru activitatea de
intercunoaștere**

*Colorați cercurile și scrieți numele colegilor de grup,
respectând culorile preferate de colegi.*

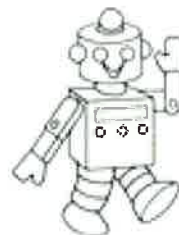

**FIȘA DE LUCRU pentru activitatea de
autocunoaștere**

Despre mine

*Completează chipul astfel încât
sa-ți semene cât mai mult.
Colorează și scrie ce îți place cel mai mult.
Alege doar 3 imagini preferate.*

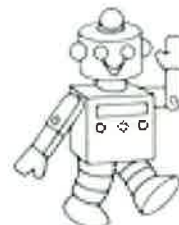

FIȘA DE LUCRU pentru activitatea de
autocunoaștere

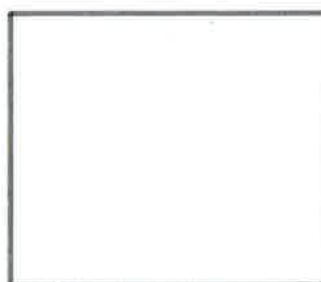
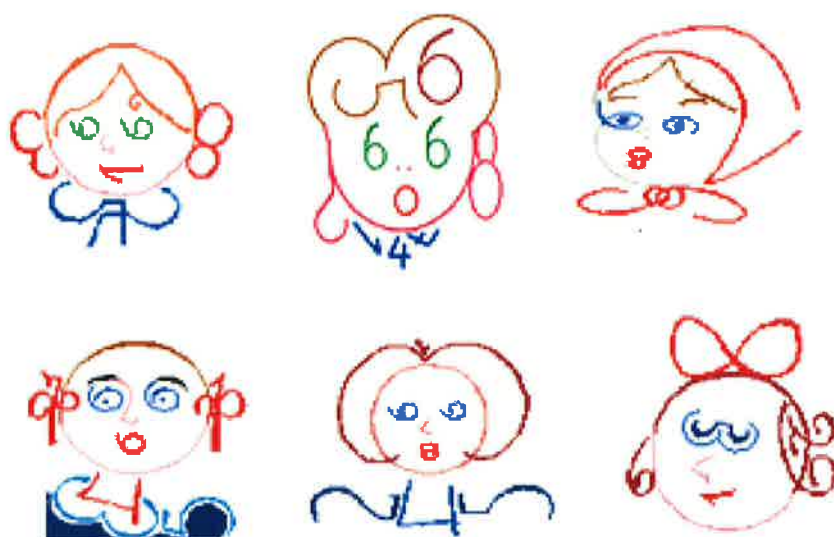
Despre mine

Completează chipul astfel încât
sa-ți semene cât mai mult.
Colorează și scrie ce îți place cel mai mult.
Alege doar 3 imagini preferate.

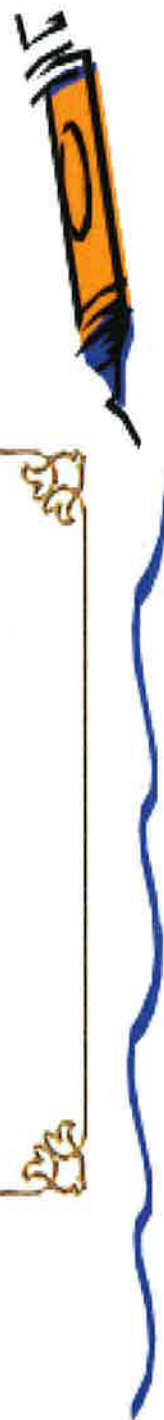
**FIȘA DE LUCRU pentru activitatea de
interrelatare în grup mic**

*Discutați în grup și descoperiți despre ce numere
vorbes personajele de mai jos. Încercați să desenați și
voi o figură folosind cifre sau litere.*

**FIȘA DE LUCRU pentru activitatea de
exprimare a emoțiilor**

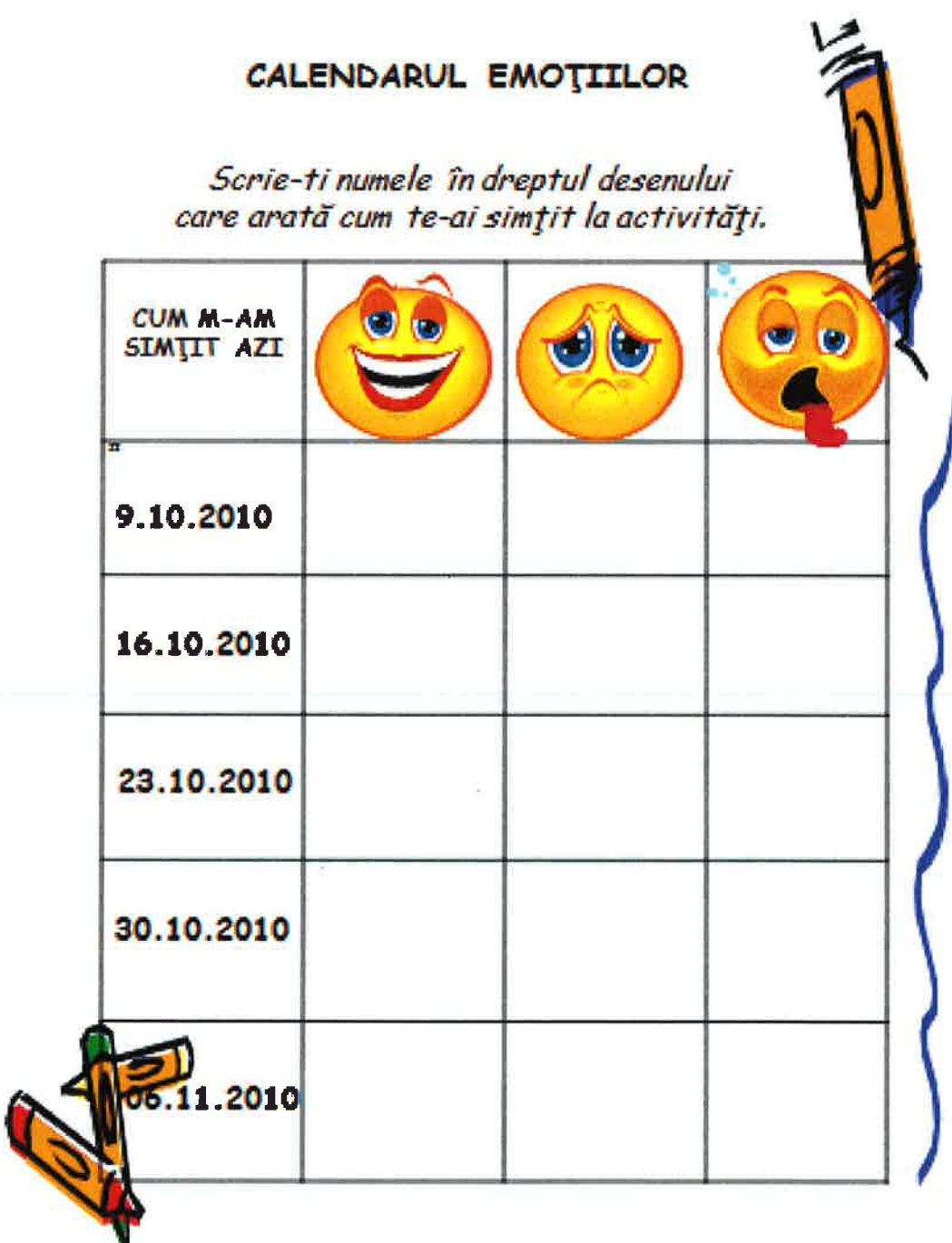
*Desenează un tablou pentru un coleg,
sau pentru cineva drag.*

CALENDARUL EMOȚIILOR

*Scrie-ți numele în dreptul desenului
care arată cum te-ai simțit la activități.*

CUM M-AM SIMȚIT AZI			
9.10.2010			
16.10.2010			
23.10.2010			
30.10.2010			
06.11.2010			

3.5. Jocul – învățare și dezvoltare

Ce este jocul?

Să privim cu atenție un copil care sare, aleargă, râde, vorbește, așează, aruncă, imită, dansează, caută, ascunde, cu siguranță este un copil care se joacă.

Prin joc copilul încearcă fie transpunerea, fie transformarea lumii înconjurătoare, căci jocul nu este doar simplă distracție, jocul este pentru copii o treabă serioasă. De aceea, de cele mai multe ori când întrerupi jocul copilului, va reacționa exact la fel ca un adult care este deranjat de la o muncă desosebit de importantă. Jocul oferă copilului prilejuri de a trăi experiențe personale memorabile, descoperind lumea și viața într-un mod plăcut, atractiv.

Jocul este acțiune, mișcare, comunicare, relaționare, cercetare, observație și imitație, exercițiu, disciplinare, învățare și, mai ales, bucurie, bună dispoziție, distracție.

E dimineață. O mama grăbită își aduce băiețelul la grădiniță. Îl așează pe băncuța din hol încercând să-i schimbe încălțările. Copilul se ridică și începe să alerge prin holul grădiniței râzând. Mama nervoasă îl prinde de brațe, îl ia pe sus și-l silește să se așeze pe băncuță spunându-i: "Mai stai și tu potolit odată!". Cel mic se ridică brusc și o ia din nou la fugă, înconjurând holul grădiniței cu același zâmbet mare pe față. Mama se repede spre el cu pași apăsați, îl ia în brațe și îl trânteste pe băncuță furioasă zicându-i pe un ton răspicat: "Să nu te mai miști de aici!". Copilul ridică spre ea ochii mari și îi spune: "Și să știi că stau, dar în mintea mea tot fug!"

Jocul îl ajută pe copil să-și consume energia prin mișcare, îl împiedică să se plictisească, îi stârnește curiozitatea, interesul, îi stimulează creativitatea, inițiativa, este activitatea pe care o face cu cea mai mare plăcere. În fiecare copil este o nevoie imperioasă de a se juca, de a se amuza, de a fi activ. Acestea sunt expresii ale normalității. Când un copil e prea cuminte, apatic, retras, avem motive de îngrijorare.

Toți copiii se joacă și au nevoie să se joace, să se miște, să facă zgomot, să se amuze.

Jocul cu copiii – relaționare, cunoaștere reciprocă

Jocul este vital pentru relația părinte-copil, dar și pentru relația dintre un adult și copilul pe care acesta îl are în grijă.

Vă mai amintiți, dragi oameni mari, când v-ați jucat ultima dată? Dar când ați învățat un joc ultima dată? Jocul este vital pentru relația om mare-copil. Beneficiile sunt de ambele părți, căci din experiența jocului toată lumea iese în câștig. Jucându-te cu un copil devii prietenul lui, îi capeți încrederea, ajungi să îl cunoști mai bine decât ți-ai imagina. Dacă vrei să cunoști cu adevărat un copil și să ți-l apropii, să-l înțelegi și să-i dai șansa de a te cunoaște, joacă-te cu el. Jocul aduce cu el o stare de spirit aparte, pe care n-o regăsești în nicio altă activitate.

Jucându-vă cu copilul

- ✿ vă cunoașteți mai bine unul pe celălalt, vă descoperiți,
- ✿ deveniți mult mai apropiați, trăind experiențe plăcute, memorabile împreună,
- ✿ puteți să-l învățați lucruri noi, obiceiuri bune într-un mod atractiv, fără a face din asta o lecție plicticoasă de om mare,
- ✿ e mult mai ușor și firesc să accepte reguli, să devină responsabil, disciplinat,
- ✿ aveți șansa să-l observați mai atent, să-i stimulați imaginația, creativitate, simțurile, spiritul de observație,
- ✿ îi faceți copilăria mai frumoasă, mai bogată în impresii, emoții pozitive, trăiri, experiențe.

***Așa că, dragi părinți, educatori, bunici,
nu-i trimiteți pur și simplu pe copii la joacă***

Jucați-vă cu ei!

Sugestii de jocuri pentru facilitarea dezvoltării

Scopul principal al jocurilor pe care am ales să le prezentăm aici, pe lângă rolul lor de amuzament, pot să vă ajute în dezvoltarea inteligenței copilului. Am plecat de la ideea că o funcție e cu atât mai performantă, cu cât a fost mai antrenată, mai stimulată. Și nu susținem aici privilegiul funcțiilor intelectuale și nici nu încercăm să punem în valoare precocitatea. Vrem doar să atragem atenția asupra valențelor, uneori neglijate, ale jocului pentru dezvoltarea copilului. Căci pentru toți cei implicați în educarea copiilor, nu este indicat să adoptăm o atitudine pasivă cu privire la dezvoltarea mentală a copilului și să așteptăm să evolueze singur. Îmbogățirea proceselor spontane și naturale ale inteligenței nu poate decât să-i stimuleze potențialul și să-i dezvolte dorința de a experimenta, de a învăța. Trebuie să-l orientăm pe copil să creeze, să-și folosească agerimea spiritului. Educația timpurie văzută în această manieră nu vizează „fabricarea” super-copiilor, ci dezvoltarea copiilor într-o ambianță stimulativă, în care procesele intelectuale se pot integra armonios.

Pentru noi inteligența nu este o valoare simplă și uniformă pe care unii au moștenit-o, iar alții nu. Este o aptitudine complexă, variată, formată din numeroase componente. Pentru că noi considerăm că la toți copiii există și putem descoperi o dorință de a învăța, de a experimenta, de a cunoaște, o imensă curiozitate înnăscută, o “poftă” de a crește și de a progresa, un simț al efortului atunci când este vorba să atingă un scop fixat. Aceste calități se întrețin și se dezvoltă, spunem noi, de preferință odată cu plăcerea de a vă juca împreună cu copiii. Și nu vorbim aici de jocul didactic, ci pur și simplu de JOC.

Jocurile pe care noi vi le propunem aici sunt la îndemâna oricărui adult. Unii adulți știu din instinct ce trebuie să facă spre a transforma până și drumul de la grădiniță spre casă într-o joacă plăcută și instructivă. Pentru toți ceilalți, jocul este ceva ce se poate învăța. Sau de care își pot aduce aminte.

Adulții care își aduc aminte de jocurile copilăriei lor, de ceea ce găseau ei interesant și amuzant, vor găsi măcar câteva soluții de a petrece timp de calitate, de a se juca cu copiii. Educatoarele pot să-și propună să îi învețe pe părinți jocurile de la clasă spre a le putea juca împreună cu micuții și acasă.

Și nu e nevoie neapărat de jucării sofisticate, nu e nevoie să avem toți lego, sau puzzle, uneori e de ajuns să mototolim o hârtie și să facem din ea o mingiuță. Noi vorbim aici de o anumită atitudine, de o anumită stare de spirit fără de care jocul nu are culoare.

Așa încât, vă propunem mai jos, înainte de a vă prezenta câteva din jocurile alese de noi, să reflectați la cum puteți deveni un adevărat partener de joc pentru copil.

Cum poți deveni un partener de joc

Dat fiind că jocul este o activitate atât de complexă și de importantă pentru copil, părintele, tutorele, educatorul trebuie să știe cum să-i devină un partener de joacă plăcut și priceput. Iată mai jos câteva sugestii:

- ✿ lăsați-vă haina de adult deoparte. Nu preluați conducerea. Nu veți avea haz, îl veți timora.

- ✿ amuzați-vă cu tot sufletul și fiți amuzant. Entuziasmați-vă ca și el, bateți din palme, râdeți, cântați, discutați cu personaje imaginare, beți ceaiul imaginar din cănuțe minuscule.

- ✿ lăsați-l pe copil să aibă inițiativă. Rugați-l să vă explice el regulile jocului. Îi va face plăcere să vă conducă, va deveni din ce în ce mai dezinvolt.

- ✿ nu vă grăbiți să spuneți „așa ceva nu există” sau „așa ceva nu se poate”. Nu uitați, în lumea specială a jocului în care v-a acceptat, sunteți doar invitați, intrați în jocul imaginației lui, nu-l dezamăgiți stăruind să rămâneți în realitate.

Altfel de jocuri...

Micul detectiv

Așezați copilul în mijlocul unei camere, săli de grupă (încăpere de acasă, sau de la grădiniță). Și cereți-i să observe bine tot ceea ce-l înconjoară. Apoi spuneți-i să iasă din încăpere și, în timp ce este afară, schimbați un element din decor, fie mutând un obiect de la locul lui, fie făcându-l să dispară. După ce se întoarce în cameră, copilul trebuie să-și dea seama ce s-a schimbat. Dacă îi este greu, puteți să-l ajutați răspunzându-i la câteva întrebări.

De la mare la mic

Porniți de la ceva destul de mare sau de complicat pentru a ajunge, treptat, la ceva mic sau simplu. De exemplu, spuneți: *La grădiniță este o cantină*. Copilul poate continua: *În cantină este o bucătărie*. La rândul dumneavoastră, continuați: *În bucătărie este un frigider*. ..și tot așa, în frigider ar putea să fie un borcan, care conține măsline, care conțin sâmburi, care au miez....Primul care nu mai are idei va propune un alt punct de plecare. Pentru a vă amuza, nu este obligatoriu să rămâneți în sfera realului, puteți stabili ca orice fantezie să fie acceptată.

Copacul adoptat

Există cu siguranță, aproape de grădiniță sau de casa dumneavoastră, un copac destul de mare. Stabiliți cu copilul, de preferință spre sfârșitul iernii (însă orice moment al anului este bun pentru a începe un astfel de joc), ca acest copac să devină unul dintre prietenii lui. Dați-i un nume împreună, mergeți regulat să-l vedeți, propuneți-i copilului să-l deseneze. La întoarcerea acasă, sau la grădiniță, povestiți despre ceea ce ați văzut. Aceasta vă va da ocazia să observați schimbările copacului pe măsură ce timpul trece, anotimpurile se succed, creșterea frunzelor, apariția florilor...În ce ordine apar aceste schimbări.

Urmărirea fotografiei

Alegeți o fotografie dintr-un ziar sau o revistă, de preferință cu un decor destul de încărcat sau cu numeroase detalii. Jocul constă în căutarea unui număr cât mai mare posibil de obiecte care prezintă o caracteristică comună. De exemplu, cel mai mare număr de obiecte din lemn, ori cel mai mare număr de obiecte de formă pătrată, sau de obiecte care pot fi umplute cu ceva....Dumneavoastră sunteți cel care alege criteriul și care i-l propune copilului, în funcție de conținutul fotografiei.

Mi-e frică de apă!

Sau mai degrabă de "A". ...Principiul este foarte simplu. Spuneți copilului un șir de cuvinte: de fiecare dată când unul dintre ele conține, sau începe cu "A" (depinde cum stabiliți), copilul trebuie să se prefacă speriat, să-și acopere capul cu mâinile, ca și cum i s-ar vărsa o găleată cu apă pe cap, sau ca și cum l-ar prinde o ploaie iute.

După ce a înțeles bine principiul jocului, puteți schimba, folosind sunetele "I", "O", "U".....

Găsește desenul

Luăți o carte cu poze sau o revistă și descrieți-I copilului o poză sau un desen ales la întâmplare. De exemplu: *“Văd un domn cu pălărie neagră și vestă roșie, călare pe un cal negru, pe punctual de a intra într-un râu”*. Apoi închideți cartea și dați-o copilului, care trebuie să găsească cât mai repede ilustrația descrisă. Bineînțeles, jocul este cu atât mai dificil, cu cât sunt mai multe desene sau fotografii în carte. Dar puteți, de asemenea, să-l complicați dacă descrieți doar elementele secundare ale desenului...

Dați timpul înapoi

Un joc foarte simplu, care permite copilului să-și dea seama de scurgerea timpului. Alegeți un moment recent din cadrul zilei curente (de exemplu să-i aduceți aminte de masa de prânz de la grădiniță) și cereți copilului să-și amintească acțiunile sau evenimentele care s-au produs exact înainte de acesta. Ar putea fi ceva de genul: *„Ce ai făcut înainte de prânz?”* *„M-am spălat pe mâine”*. *„Și înainte de asta?”* *„Am colorat o fișă”*. *„Ești sigur?”* *„A, nu, am stâns creioanele colorate și le-am pus la loc”*. Puteți juca acest joc în timp ce aruncați unul altuia o minge. Sau, după ce copilul a înțeles principiul jocului, puteți apoi să-l faceți mai atractiv, nu este obligatoriu să rămâneți în sfera realului, puteți stabili că orice fantezie să fie acceptată.

Ghid de posibile teme de abordat săptămânal sau lunar cu preșcolarii

Tema 1: “Grădinița veselă”

Obiective raportate la copii:

- ✿ să utilizeze spațiul grădiniței și materialele de lucru;
- ✿ să dezvolte relații cu ceilalți copii și cu educatoarea
- ✿ să utilizeze deprinderi igienico-sanitare de bază pentru menținerea stării de sănătate

Povestea activității la grupă

Prima poveste este destinată copiilor care vin prima dată în noua grădiniță și are ca scop cunoașterea și apropierea lor. Este nevoie să asemănăm grădinița cu un loc unde copii se vor juca, vor cânta, vor desena, vor învăța lucruri noi și folositoare, vor mânca împreună, vor merge chiar în excursii și plimbări.

Vor învăța despre ei și lucrurile sau ființele care îi înconjoară. Deoarece va fi un loc unde copiii vorbesc, cântă, desenează, dansează și rad va fi un loc vesel și primitiv. Vor învăța despre familia lor (din cine este alcătuită, despre activitățile pe care aceștia le fac, despre locuința lor, despre comportarea în familie), despre grădiniță (activități din grădiniță, materiale cu care vor lucra, reguli de comportare, drepturi), despre ei și corpul lor (înfățișare, rase umane, norme de igienă).

Materiale necesare: - cărți cu povești și poze, coli de scris, creioane, carioca, albume, imagini, coli colorate, plastilină, planșete, seturi de bucătărie de jucărie, păpuși, hăinute de bebeluși sau păpuși, trusa de doctor, cuburi, jocuri de construcție, televizor, radio, DVD(casetofon), lipici, foarfece, colecții de reviste mai vechi;

Scenariu:

- ✿ ADP (activități de dezvoltare personală) : Întalnirea de dimineață-Copiii vor face cunoștință între ei cu ajutorul "întalnirii de dimineață", așezați în semicerc pe scaunele fiecare va avea ocazia să se prezinte, să spună cate ceva despre el. La prima poveste, copiii vor fi obișnuiți cu spațiul grădiniței (sala de grupă, toaleta), cu lucrurile și jucăriile din clasă, cu regulile pe care va trebui să le respecte toată lumea (încălțat, descălțat, îmbrăcat, dezbrăcat, utilizarea apei și săpunului, a toaletei, a servetelelor și a hartei igienice, cand și cum vorbim), cu centrele de activitate din sala de grupă, cu materialele pe care le pot găsi și folosi în aceste centre;
- ✿ ADP (activități de dezvoltare personală): Gustarea- La fel de importantă este servirea gustării, moment în care copiii trebuie să stea așezați la măsuțe, să aștepte să primească toți gustarea, să mănance fără să facă murdărie pe jos, să strângă resturile și să le depoziteze în coșul de gunoi, să se spele înainte și după servirea acesteia;
- ✿ ALA (activități liber alese) : copiii se pot juca acolo unde se simt mai bine în sala de grupă, fie ascultand un cântecel sau o poveste scurtă, fie vizionand o mică piesă de teatru făcută de educatoare, fie vizionand un desen animat, fie colorand o fișă sau o carte. Înainte de plecare copiii vor apreciați și lăudați pentru lucrurile pe care au reușit să le facă putand primi cate o bulinuță colorată sau un alt simbol care să-i răsplătească pentru efortul făcut.

Nu uitați că...

- ✿ este important să știți ce aveți de făcut în ziua respectivă.
- ✿ trebuie să vă pregătiți materialele necesare pentru copii cu o zi înainte;
- ✿ spațiul clasei trebuie să fie menținut curat în permanență;
- ✿ la sosirea în grădiniță întâmpinați-i pe copii zambind, încurajandu-i să se despartă cu ușurință de membrul familiei care îl însoțește;

Reflecțați:

"Toți ar dori să schimbe lumea, dar nimeni nu se gîndeste să se schimbe pe sine."

Lev Tolstoi

"Curajul este prima calitate a unui om, deoarece este calitatea care le garantează pe celelalte."

Winston Churchill

Tema 2: "Lumea basmelor"

Obiective raportate la copii:

- să se exprime corect;
- să înțeleagă și să transmită intenții, gânduri;
- să respecte reguli de comportare în grup;

Povestea activității la grupă

Cea de-a doua poveste are în vedere obișnuirea copiilor cu personajele din basme, zane, pitici, prinți, animale fermecate cu ajutorul cărora aceștia vor afla lucruri interesante despre anotimpuri, fenomene ale naturii, momentele zilei, viața unor animale și plante din imediata lor apropiere.

Materiale necesare: - coli de scris, creioane, carioca, cărți de colorat, coli, cărți de povești, ilustrații din povești, fișe suport, reviste, planșe, cifre și litere magnetice, acuarele, pensule, carton colorat, foarfece, lipici, plastilină, planșete, materiale din natură, frunze uscate, boabe de fasole, porumb, etc., diferite semințe, set de jucărie de bucătărie, păpuși, hăinuțe pentru păpuși, cuburi, truse de construcții, atlase ilustrate, televizor, DVD, CD, forme pentru nisip și apă.

Scenariu:

- ✿ ADP (activități de dezvoltare personală) și ALA (activități liber alese): Întalnirea de dimineață: Activitatea începe cu "întalnirea de dimineață", cu salutul "bună dimineața" și cu povestea despre "Zana poveștilor": "Astăzi când veneam la grădiniță m-am întâlnit cu Zana poveștilor care mi-a spus că vine din Țara poveștilor unde mai locuiesc și Zanele anotimpurilor, piticii veseli, animale istețe cum ar fi vulpea, iepurele, ursul, lupul, cainele, pisica, vaca, oaia, calul. Ea m-a întrebat dacă știți povești despre aceste personaje și am promis că voi întreba ". Copiii vor povesti ceea ce știu, iar educatoarea va propune tuturor să învețe cât mai multe lucruri despre toate acestea. Copiii vor putea să-și aleagă singuri centrul unde doresc să se joace în prima parte a zilei, iar educatoarea îi va îndruma pe cei care nu se pot hotărâ.
- ✿ ADE (activități pe domenii experiențiale): Educatoarele vor organiza apoi diferite activități, pe care le vor alterna în cursul săptămânii, de învățare a unei poezii, a unui cântecel, de povestire a unei întâmplări, de numărare a unor obiecte, de recunoaștere a unor cifre și litere, de desen sau de confecționare a unor mici jucării sau machete;

Nu uitați că...

- ✿ privirea deschisă și blândă va încuraja pe copiii să comunice, să participe deschis la toate activitățile organizate;
- ✿ pregătirea tuturor materialelor se va face constant, cu cel puțin o zi înainte;
- ✿ copiii sunt diferiți, se dezvoltă și învață în ritmuri diferite: un copil poate înțelege perfect povestea pe care o citiți, dar nu reușește să răspundă la întrebările ce țin de conținutul ei; un alt copil poate face acest lucru, dar nu reușește să se încheie la vestuță. Acționați cu răbdare.

Reflecți...

"Dragostea nu înseamnă să stai undeva, ca o piatră, ea trebuie făcută, precum pâinea, refăcută mereu, făcută să fie proaspătă."

Ursula K. LeGuinn

Tema 3: Să ne jucăm împreună !

Obiective raportate la copii:

- să dezvolte abilități practice specifice nivelului de dezvoltare motrică
- să demonstreze comportamentelor de cooperare, prosoziale și proactive (inițiativă)
- să recunoască, accepte și respecte diversitatea

Povestea activității la grupă:

Cea de-a treia poveste descrie modul în care copiii își pot face prieteni, modul în care pot să-și exprime emoțiile, sentimentele, să povestească întâmplări din propria lor viață, să găsească modalități de rezolvare a unor situații.

Materiale necesare: - coli de scris, creioane, carioca, cărți de colorat, coli colorate, cărți de povești, ilustrații din povești, fișe suport, reviste, planșe, cifre și litere magnetice, acuarele, pensule, carton colorat, foarfece, lipici, plastilină, planșete, materiale din natură, frunze uscate, boabe de fasole, porumb, etc., diferite semințe, set de jucărie de bucătărie, păpuși, hăinuțe pentru păpuși, cuburi, truse de construcții, atlase ilustrate, televizor, DVD, CD, forme pentru nisip și apă, jetoane cu fețe vesele, triste, mirate, întrebătoare, truse de imagini despre igienă, comportamente, povești ilustrate.

Scenariu:

- ✿ ADP(activități de dezvoltare personală) și ALA (activități liber alese): Întalnirea de dimineață: La "*întalnirea de dimineață*" educatoarea va povesti copiilor o întâmplare despre un băiețel care nu vroia să împartă jucăriile cu nimeni. "Am citit o poveste în care un băiețel pe nume Nicușor venea în fiecare zi la grădiniță, aduna toate jucăriile în jurul lui și nu dorea să le împartă cu nici un alt copil. Dacă se apropia un prieten de el și îl ruga să-i dea și lui o jucărie acesta îl împingea și îl alunga , orice îi spuneau ceilalți copii el nu dorea să se joace cu ei, chiar și educatoarea l-a certat , chiar și mama lui, dar el nu și nu! A trecut o zi, apoi alta și alta...dar degeaba...încet, încet copiii nu au mai vrut să se joace cu el și așa a rămas singur-singurel cu multe jucării....dar nici o jucărie nu vorbea, pentru că jucăriile nu pot vorbi și simțindu-se singur a încercat să se ducă la copiii din grupa care se jucau aproape de el. – Nu vrei să ne jucăm împreună? a întrebat Nicușor, dar copiii nici nu se uitau la el. A încercat de mai multe ori să vorbească cu copiii dar.... nici un copil nu-l mai vedea....parcă devenise invizibil...ce trist, ce supărare....Voi copiii cum ați fi făcut? Cum putem să-l ajutăm pe Nicușor?". Din discuțiile purtate copiii vor stabili cum ar fi fost necesar să se poarte Nicușor și cum ar trebui să se poarte chiar ei. Cum ar putea să rezolve unele situații apărute...." În activitățile din centrele de joc copiii vor putea să deseneze întâmplări, povesti cunoscute, să completeze fișe specifice, să construiască diferite obiecte și jucării, să confecționeze felicitări și să le dăruiască celor dragi sau apropiați, să dăruiască și celor necunoscuți, să "citească" imagini despre unele întâmplări, să numere, să trieze diferite obiecte, jucării, materiale din natură (semințe, pietricele, crenguțe);
- ✿ ADE (activități pe domenii experiențiale): Se vor organiza activități, pe care le vor alterna în cursul săptămânii, de repetare sau memorare a unei poezii, a unor cantecele, de povestire a unei întâmplări după imagini, de pictură sau de modelare a unor mici obiecte, de numărare și recunoaștere a cifrelor, de formare de perechi de obiecte: o mașinuță-o păpușică, un bob de porumb-o boabă de fasole, de separare (triere) a obiectelor sau jucăriilor ;

Nu uitați ..

- oferiți-le obiecte/jucării, puzzle (imagini decupate) pe care să le desfacă și apoi să le strângă/asambleze la loc. Nu vă supărați dacă un copil a stricat vreo jucărie – în felul acesta el cunoaște cum e construită și înțelege că unele obiecte sunt fragile și se sparg ușor.
- cuvântul "disciplinare" vine de la "a învăța" și nu de la "a pedepsi", scopul este de a-l învăța pe copil să se comporte corespunzător.

Reflecți...

"Nu țin în tine furia, jignirea sau durerea. Acestea îți fură energia și te împiedică să iubești."

Leo Buscaglia

"Nu poți da mana cu cineva dacă ții pumnul strans."

Golda Meir

Tema 4: "Ce miros au meseriile"

Obiective raportate la copii:

- să se informeze despre materiale și caracteristicile lor, precum și despre tehnici de lucru necesare prelucrării acestora
- să utilizeze deprinderi practic-gospodărești
- să utilizeze numere, cifre, unități de măsură

Povestea activității la grupă

Cea de-a patra poveste are în vedere familiarizarea copiilor cu diferite obiecte, materiale, cu modul în care se pot utiliza și transforma,

muncind și participand în mod direct la realizarea acestora. De asemenea vor învăța să recunoască unele meserii și unelte aflate în comunitatea lor.

Materiale necesare: - coli de scris, creioane, carioca, cărți de colorat, coli, cărți de povești, ilustrații diferite, fișe suport, reviste, planșe, cifre și litere magnetice, acuarele, pensule, carton colorat, foarfece, lipici, plastilină, planșete, materiale din natură, frunze uscate, boabe de fasole, porumb, etc., diferite semințe, set de jucărie de bucătărie, păpuși, hăinuțe pentru păpuși, cuburi, truse de construcții, atlase ilustrate, televizor, DVD, CD, forme pentru nisip și apă, imagini despre meserii și unelte, unelte simple și cunoscute de copii (ciocan, foarfece, ace, clește, etc.)

Scenariu:

- ✿ ADP (activități de dezvoltare personală) și ALA (activități liber alese): Ziua începe cu "Întalnirea de dimineață": "Am pregătit pentru voi ecusoane. Fiecare copil va alege unul și apoi își va căuta perechea printre colegii de grupă. Vom fi astăzi "flori-surori" (flori de aceeași culoare sau formă). Cate flori sunt astăzi la grădiniță? Toate?! Cred că vremea frumoasă v-a făcut să veniți astăzi toți la grădiniță." Se va completa "Calendarul naturii". Se va descoperi o scrisoare surpriză care conține o poezie despre meserii și unelte: "Ce miros au meseriile" de Gianni Rodari. Activitățile pe centre se vor desfășura cu materialele puse acolo de educatoare și care pot constitui motivul începerii activităților cu toți copiii.
- ✿ ADE (activități pe domenii experiențiale): Aceste activități sunt destinate învățării sau repetării unor poezii, cantecele, povești, sau meserii concrete (croitorie, tamplărie, brutărie, etc) realizate cu ajutorul unor imagini sau chiar prin observări directe, prin deplasarea copiilor la locul unde se desfășoară acestea: la brutărie, la magazin, sau la cineva care se ocupă de domeniul respectiv: un tamplar, la croitoreasă, etc.

Nu uitați că...

- ✿ la vârsta preșcolară copiii sunt interesați de matematică, oferiți-le diverse tipuri de obiecte pentru explorare: să numere, să

grupeze, să clasifice jucării, obiecte de îmbrăcăminte, încălțăminte, etc. Aceste acțiuni le dezvoltă gândirea.

- ✿ dați copiilor posibilitatea de a alege: jucăria preferată, cartea, personajul...și respectați-le alegerile.
- ✿ ascultați și respectați fiecare copil, ajutându-l să se exprime și să ia decizii

Reflecți...

"Imaginația este începutul creației. Îți imaginezi ce dorești, vrei ce ți-ai imaginat și apoi crezi ceea ce ai vrut."

George Bernard Shaw

"Asumarea propriei vieți înseamnă să înveți să respecti muzica altora, dar să dansezi doar pe ritmul tău interior, descoperind cum să-ți păstrezi armonia internă."

Doc Childre

Tema 5: "Povești de demult"

Obiective raportate la copii:

- ✿ să dezvolte atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți
- ✿ să cunoască elemente de istorie, tradiții și obiceiuri locale
- ✿ să realizeze desene, picturi, modelaje simple

Povestea activității la grupă

Povestea își propune să transmită copiilor obiceiuri, tradiții populare, dansuri locale, ajutându-i să cunoască întâmplări și fapte petrecute mai demult, istorii și fapte cu care ne mandrim astăzi.

Materiale necesare : - coli de scris, creioane, carioca, cărți de colorat, coli, cărți de povești, ilustrații din povești, fișe suport, reviste, planșe, cifre și litere magnetice, acuarele, pensule, carton colorat, foarfece, lipici, plastilină, planșete, materiale din natură, frunze uscate, boabe de fasole, porumb, etc., diferite semințe, set de jucărie de bucătărie, păpuși, hăinuțe pentru păpuși, cuburi, truse de construcții, atlase ilustrate, televizor, DVD, CD, forme pentru nisip și apă, fire de lână, bucăți de materiale textile, hartie creponată

Scenariu:

- ✿ ADP(activități de dezvoltare personală) și ALA (activități liber alese) : Întalnirea de dimineață: La "Întalnirea de dimineață" se va audia imnul național și copiii vor fi întrebați dacă recunosc acest cântec. Se va explica grupei că acesta reprezintă imnul național și că el este cântat de toți românii din lume. Se vor arăta steagul României și se va cere copiilor să numească culorile pe care le văd pe steag. Educatoarea va propune copiilor să realizeze împreună cate un steguleț pe care fiecare îl va putea duce acasă. După completarea Calendarului naturii copiii vor fi dirijați către centrele de joc unde vor desfășura activități diferite: vor colora stegulețe, vor audia povești spuse de educatoare despre eroi cunoscuți din istoria țării, vor colora costume populare, vor confecționa costume populare pentru păpuși pentru serbare, vor trasa semne grafice pe farfurii, ulcioare de carton sau hartie
- ✿ ADE (activități pe domenii experiențiale): Se vor organiza activități în care copiii vor număra și recunoaște cifre, obiecte, vor asculta povești despre întâmplări care s-au petrecut mai demult, vor învăța poezii despre steagul lor, țara lor, vor asculta cantece populare, vor desena sau confecționa mici stegulețe, vor colora costume populare, vor decora farfurii, cănuțe, etc.

Nu uitați...

- ✿ faceți expoziții cu lucrările copiilor: desene, colaje, figurine din plastilină; Apreciați realizările copiilor, străduința lor mai mult decât rezultatul
- ✿ stimulați copiii să pună întrebări și să găsească răspunsuri singuri: "Dar tu cum crezi?"

Reflecțați...

"Mergi cu încredere în direcția visurilor tale. Trăiește viața pe care ți-ai imaginat-o."

Henry David Thoreau

PROIECT TEMATIC

Tema: "Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?"

Subtema:

„Mama, ființa cea mai dragă”

SCRISOARE DE INTENȚIE

Stimați părinți, grupa mica „Piticii veseli”, intenționează să deruleze, în perioada 2.03. 2010- 6.03. 2010 un proiect cu tema **„Mama, ființa cea mai dragă”**

Pentru reușita acestui proiect vă rugăm să participați și să ne sprijiniți cu diverse materiale cum ar fi: reviste, albume foto, cărți, puzzle, casete cu povești si cântece, sau orice altceva legat de tema noastră.

Grupa mica va mulțumește pentru sprijinul acordat.

Cu prietenie,

Educatorele grupei

Nivelul - I (Grupa mică);

Alegerea temei

Proiectul a fost declanșat printr-o discuție începută de către copii și educatoare, când unul dintre ei a adus la grădiniță un buchet de ghiocei. Spunându-le că ghiocelul este vestitorul primăverii unii copii și-au amintit că mamicile își vor serba ziua („Ziua Mamei”) și au spus că le vor cumpăra și mamelor ghiocei. Copiii și-au manifestat dorința de a afla cât mai multe lucruri despre mama, ființa cea mai dragă.

Răspunzând interesului copiilor în privința ghiocelilor și a zilei de 8 Martie, am planificat proiectul tematic „Mama, ființa cea mai dragă”.

Obiectivele de referință

DLC:

- ✿ Sa înțeleagă și sa transmită mesaje simple; sa reacționeze la acestea;
- ✿ Sa utilizeze un limbaj oral corect din punct de vedere gramatical;

DS:

- ✿ Sa cunoască și sa înțeleagă mediul înconjurător;
- ✿ Sa recunoască ghiocelul și din ce este alcătuit;
- ✿ Sa adreseze întrebări în legătură cu cele observate;
- ✿ Sa recunoască cifra 1;
- ✿ Sa pună în corespondență obiecte;

DOS:

- ✿ Sa aprecieze în situații concrete unele comportamente și atitudini în raport cu normele cunoscute;
- ✿ Sa-și dezvolte sentimentele de admirație și de prețuire pentru mamă;

DEC:

- ✿ Sa intoneze cantece pentru copii;
- ✿ Sa cante acompaniati de educatoare;
- ✿ Sa exprime prin miscare starea sufleteasca creata de muzica;
- ✿ Sa recunoasca si sa denumeasca materialele necesare realizarii lucrarii;
- ✿ Sa intinda pasta de lipit pe toata suprafata, de lipit;
- ✿ Sa realizeze o lucrare estetica;
- ✿ Sa cunoasca si sa diferentieze materiale si instrumente de lucru, sa cunoasca si sa aplice reguli de utilizare a acestora;

DPM:

- ✿ Sa-si coordoneze miscarile pe ritmul solicitat de educatoare;
- ✿ Sa raspunda motric la o comanda data;
- ✿ Sa respecte regulile si indicatiile primite;
- ✿ Sa porneasca si sa se opreasca la un semnal dat;

Crearea centrului tematic

Într-un colț al sălii de grupă va fi amenajat centrul tematic, unde se vor pune la dispoziția copiilor materialele pregătite de către educatoare, cele aduse de către părinți, precum și cele pregătite de ei.

Centre de interes deschise și materiale puse la dispoziția copiilor

Biblioteca	Arta	Joc de rol
✿ imagini cu ghiocel, mamici si copii ✿ carti si reviste cu mamici si copii ✿ albume cu poze cu mama ✿ fise de lucru ✿ carti cu poezii despre mama	✿ creioane colorate ✿ coli de hartie ✿ acuarele ✿ hartie glace ✿ hartie creponata ✿ lipici ✿ plastilina ✿ plansete ✿ carti de colorat	✿ jardiniere ✿ pamant ✿ sortulete ✿ stropitori ✿ lopatele ✿ greble ✿ flori de primavara ✿ trusa « Mica

	- fise pentru colorat - cd- player - laptop	- bucatareasa» - casuta papusii - papusi
Constucții	Știință	Joc de masă
- betisoare din plastic colorate - trusa - Lego	- imagini cu ghiocei, vestitorii primaverii - jocul « Priveste si potriveste » - fise de lucru	- puzzle cu ghiocei - din jumatati-intreg - cu ce se imbraca mama?

Inventar de probleme:

Ce știu copiii:

- 😊 Mama ne iubeste;
- 😊 Mama este buna;
- 😊 Mama face mancare;
- 😞 Mama merge la serviciu;
- 😊 Mama face curatenie;

Ce vor să afle copiii:

- 😞 De ce nu sta mereu cu noi acasa?;
- 😞 De ce se supara atunci cand facem rele?
- 😞 Are timp pentru odihna?;
- 😊 Noi putem sa o ajutam?;

Resurse umane: copiii, educatoarea, părinții

Derularea proiectului

- ✿ am consultat materialele de specialitate și am luat legătura cu părinții care au ghiocei, dar și alte flori de primăvară în grădină;
- ✿ am adaptat toată informația la nivelul de înțelegere al copiilor;
- ✿ am amenajat sectoarele în grupă pentru a atrage și mai mult copiii la activitate ;

Evaluarea proiectului

Împreună cu copiii grupei vom confecționa măștișoare și felicitări, pe care le vom dăruia mamelor după ce vom prezenta și un scurt program artistic pentru mami.

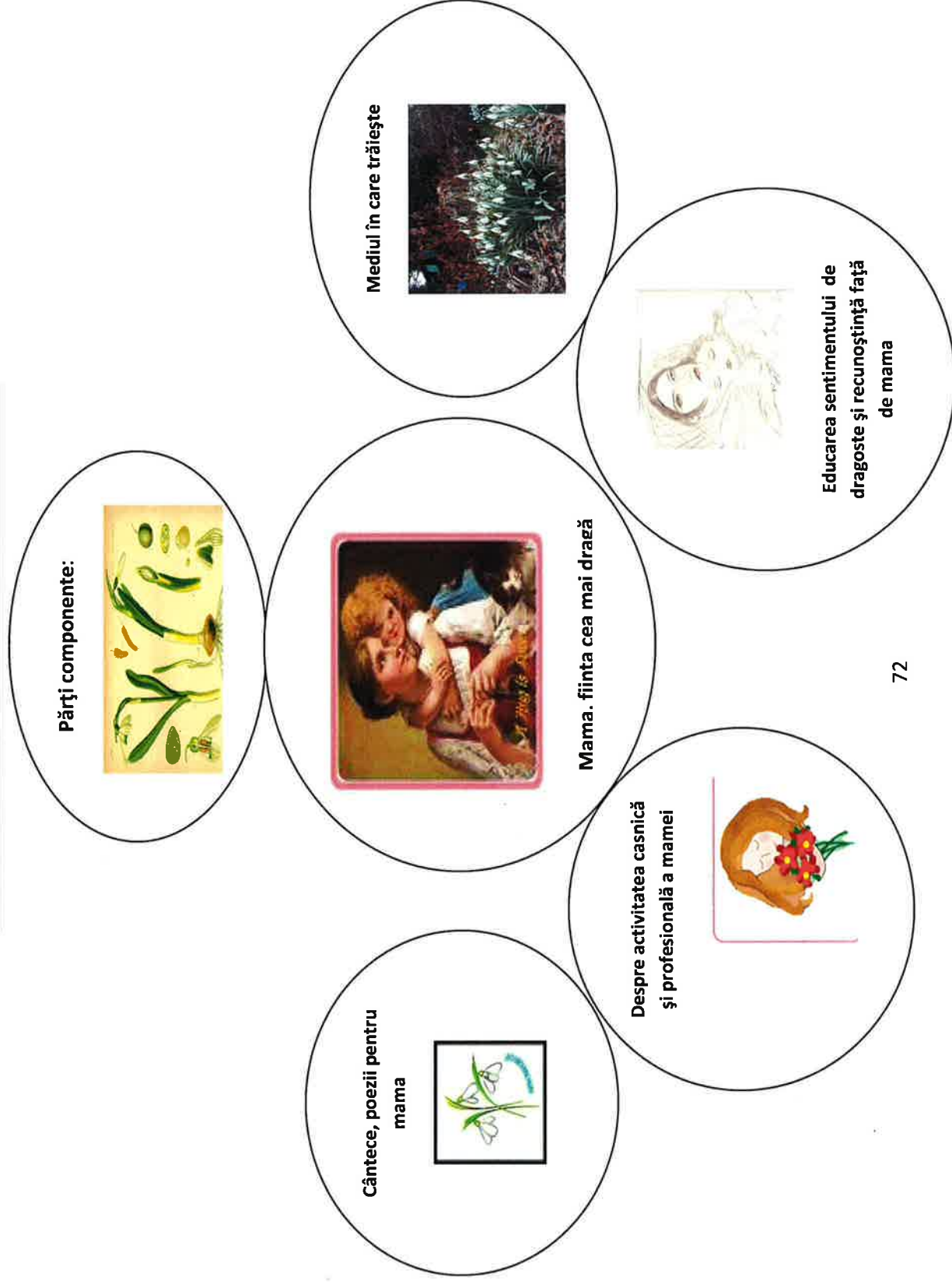
Planificarea săptămânală

Ziua	Activități de învățare – dimineața	
Luni 02.03.2010	ADP	Intalnirea de dimineata: „Cum mi-am petrecut zilele libere?” Ne pregatim pentru activitati- deprinderi de ordine, disciplina, autoservire
	ALA	Biblioteca – „Citim imagini despre primăvară” Construcții – „Lădițe pentru ghiocei”
	ADE	DS: „Ghiocelul”- observare
	ALA	Joc distractiv: „Fa ca mine, fa asa”
Marți 03.03.2010	ADP	Intalnirea de dimineata: „Care floare este simbolul primaverii?” Ne pregatim pentru activitati- deprinderi de ordine, disciplina, autoservire
	ALA	Știința – „Sorteaza obiecte de imbracaminte cu care se imbraca mama” Joc de rol – „Astăzi sunt mămică”
	ADE	DLC: „Mama”- memorizare DEC: „De ziua ta, mamico! (prima strofa)- predare

	ALA	Joc de miscare: „Zboara, zboara”
Miercuri 04.03.2010	ADP	Intalnirea de dimineata: „Buna dimineata, fluturasi veseli”. Ne pregatim pentru activitati- deprinderi de ordine, disciplina, autoservire
	ALA	Arta – „Coloram ghiociei pentru mama”, „Pictam ghiociei pentru mama” Joc de masă: „Ghiocelul”- puzzle Joc de rol: „De-a gradinarii”
	ADE	DEC: „ <i>Dar pentru mama</i> ” - <i>felicitari</i>
	ALA	Dansul fluturasilor
	ADP	Intalnirea de dimineata: „Este primavara”. Ne pregatim pentru activitati.
Joi 05.03.2010	ALA	Biblioteca – „Rasfoim carti cu imagini cu mama” Joc de rol– „La florărie”
	ADE	DEC: „Buketul de ghiociei pentru mama”- pictura
	ALA	Audiție – Cântece de primăvară pentru copii.
	ADP	Intalnirea de dimineata: „Ce surpriza ai pregatit pentru mama”. Ne pregatim pentru activitati- deprinderi de ordine, disciplina, autoservire
Vineri 06.03.2010	ALA	Arta- „Modelam margele pentru mama” Construcții – „Case pentru mama”
	ADE	DS: „ <i>Fluturii vin la flori</i> ”- (<i>realizeaza corespondenta</i>) DPM: „ <i>Puii alearga la mama</i> ”- <i>predarea alergarii intr-o directie indicata</i>
	ALA	Joc distractiv: „Puișori veniți la mama”

Ziua	Activități de învățare- după amiază	
Luni 02.03.2010	ADP	Singurel ma ingrijesc- deprinderi de ordine, igiena, autoservire
	ALA	Biblioteca – „ Privim imagini cu ghiocel” Ghiocelul harnic- ordine la centrele de interes
	ADE	„Coloram ghiocelul”
Marți 03.03.2010	ADP	Imi place ghiocelul. De ce?
	ALA	Artă: „Auditie muzicala” Joc de masă: „Ce imagine lipseste?”
	ADE	Repetare poezia: „Mama”
Miercuri 04.03.2010	ADP	„De ce o iubesti pe mama?”
	ALA	Joc de rol: „De-a mama” Arta: „Privim imagini in power point cu mama”
	ADE	Repetare cântecul: „De ziua ta, mamico!”
Joi 05.03.2010	ADP	„De ce se supara mama atunci cand facem rele?”
	ALA	Joc de masă: „Cum o ajutam pe mama?” Modelam cadouri pentru mama
	ADE	„Coloram in cartile de colorat” „Modelam margele pentru mama”
Vineri 06.03.2010	ADP	„Cum te-ai imbracat dimineata?”
	ALA	Auditie muzicala: Se apropie ziua mamei: „Cantece specifice” Joc distractiv: „Cauta obiectul”
	ADE	„Repetam cantecelul si poezia despre mama”

HARTA PROIECTULUI

Planificare zilnică. Activități de învățare

Miercuri: - Tema zilei: "Dar pentru mama"

Obiective operationale:

DLC:

- ✿ Sa asculte ce i se povesteste spunandu-si apoi parerea;
- ✿ Sa discute cu colegii si cu educatoarea despre tema propusa;
- ✿ Sa exprime emotii si sentimente in legatura cu tema propusa;

DS:

- ✿ Sa recunoasca culoarea ghiocelului;
- ✿ Sa reconstituie ghiocelul din piesele de puzzle;

DOS:

- ✿ Sa traiasca in relatiile cu cei din jur stari afective pozitive;
- ✿ Sa colaboreze cu colegii pentru realizarea sarcinilor primite;
- ✿ Sa pastreze ordinea in timpul lucrului;

DEC:

- ✿ Sa coloreze imaginile respectand conturul;
- ✿ Sa cante acompaniati de educatoare;
- ✿ Sa realizeze o lucrare estetica
- ✿ Sa aprecieze lucrarile sale cat si pe cele ale colegilor;

DPM:

- ✿ Sa manuiasca materialele si accesoriile puse la dispozitie pentru realizarea temei;

Scenariul zilei

ADP: - Activitatea incepe cu **"Intalnirea de dimineata"**- "Buna dimineata, fluturasi veseli". Copiii sunt asezati in cerc pentru a putea stabili fiecare un contact vizual cu toti membrii grupei. Pentru a constitui un model de comportament, zambesc, ii privesc, transmit caldura si incurajare prin toate formele de comunicare- verbala, nonverbala. Voi rosti urmatoarele versuri: "Dimineata a sosit/ Toti copiii au venit/ In cerc sa ne adunam/ Cu totii sa ne salutam".

Se stabilește forma de salut, se identifică copiii absenți; se alege omul zilei care va îndeplini sarcinile legate de calendarul naturii.

Va plăc surprizele? Dar mamicilor voastre le plăc? Astăzi ne vom pregăti să organizăm o petrecere pentru mămici unde ne vom distra foarte mult. Fiecare va pregăti un dar pentru mamica sa și fiecare la rândul său va primi un cadou. Aceasta zi este o zi a surprizelor.

Rutine:- Deprineri de ordine, disciplină, autoservire (se exersează prin toate activitățile desfășurate în cursul zilei)

Tranzitii: "Iarna, să te duci cu bine" – Acest cântec face trecerea către centrele de interes

ALA: Activități pe centre de interes:

CENTRUL	TEMA	SARCINA
Constructii	"Casute pentru mama"	Sa construiasca din cuburi tema propusa;
Arta	"Ghiociei pentru mama"	Sa coloreze si sa picteze imaginile folosind culorile potrivite, respectand conturul dat;
Joc de rol	"De-a gradinarii"	Sa interactioneze cu accesoriile puse in joc;
Joc de masa	"Ghiocelul" -puzzle	Sa reconstituie ghiocelul din piesele de puzzle;

"Fluturasul meu"-(dans)- se va desfășura dansul fluturasilor (copiii vor avea aripi de fluturasi) pe fundal muzical. Acest dans are ca scop destinderea copiilor după activități și crearea unei bune dispoziții. Dansul încheie activitatea zilnică.

Activitate pe domenii experiențiale. Proiect didactic

Nivel I – grupa mica

Tema: "Dar pentru mama"

Domenii experiențiale: DEC/DS

Mijloace de realizare: Activitate integrată (observare/activitate practică)

Obiective operationale:

- ✿ cognitiv- informative:
 - sa exprime verbal emotii si sentimente de admiratie pentru mama;
 - sa cunoasca semnificatia zilei de 8 Martie;
 - sa adreseze intrebari;
 - sa discute cu educatoarea si colegii despre tema propusa;
 - sa recunoasca si sa denumeasca materialele de lucru;
- ✿ psiho- motrice:
 - sa aplice corect pasta de lipit pe o suprafata data;
- ✿ socio- afective:
 - sa colaboreze cu colegii pentru realizarea sarcinii primite;
 - sa realizeze o lucrare estetica
 - sa manifeste stabilitate si perseverenta in realizarea sarcinilor;

Secvente didactice	Continut	Strategii didactice			Evaluare		
		Metode si procedee	Mijloace didactice	Forme de organizare	Forme	Metode	Indicatori
Moment Organizatoric	Se va aranja sala de grupa pentru activitate; Se vor pregati materialele necesare;						
Captarea atentiei	Se aud batai in usa si in prag apare un ursulet de plus cu o scrisoare si o cutie in mana. Ursulețul e						

	tare trist pentru ca si el are o mamica pe care o iubeste mult si vrea sa-i faca o surpriza de ziua ei. De aceea el vine si le cere ajutorul copiilor. Le spune copiilor ca daca il vor ajuta le va da o surpriza din cutia cu care a venit.	Conversatia	Urs Scrisoare Cutie	Frontala	Orala		Sunt atenti la ce contine scrisoarea
Anuntarea temei	Astazi, la rugamintea ursuletului, vom face felicitari pentru mamici. Voi trebuie sa fiti atenti pentru a realiza corect, tema propusa, ca sa-l inveselim pe ursulet	Conversatia	Frontala		Orala	Conversatia	Asculta cu atentie anuntarea temei
Prezentarea noului continut	Le voi prezenta copiilor materialele surpriza.	Conversatia	Cartoane colorate Sablon cap de baiat Sablon cap de fetita Inimioare de hartie Lipici Servetele	Frontala	Orala		Identifica, denumesc materialele primite
Dirijarea invatarii	Le voi explica si le voi demonstra copiilor tehnica de lucru pe care o vom folosi pentru a realiza tema propusa; Vom efectua cateva exercitii de incalzire a muschilor mainii: - Inchidem si deschidem pumnii; - Floare- boboc; - Miscam degetelele; Voi fixa cu ajutorul unui copil, tehnica de lucru. Voi atrage	Explicatia Demonstratia Exercitiul		Frontala			Executa corect exercitii de incalzire a muschilor mainii

	atentia asupra modului in care trebuie lipite obiectele, asupra curatetii lucrarii. Pe parcursul lucrului copiii sunt supravegheati de mine. Ii voi indruma si acolo unde este cazul, le voi da indicatii suplimentare. Voi supraveghea, de asemenea, pozitia corecta a corpului in timpul lucrului.	Conversatia Exercitiul Explicatia Observatia		Individual	Actional Practica	Exercitiul	Aplica corect pasta de lipit pe suprafata data respectand reperele
Asigurarea feed-back-ului	Dupa ce au terminat de realizat lucrarile, fiecare va motiva ce a facut si de ce a facut.	Explicatia	Lucrarile realizate	Individual	Actional Practica	Exercitiul	Precizeaza motivele
Evaluarea performantelor	Dupa ce au finalizat lucrarea, felicitarile vor fi analizate. Se vor urmari corectitudinea si gradul de finalizare. Voi aprecia pozitiv toate lucrarile.						

		Conversatia		Frontala Individual	Orala	Conver- satie	
Incheierea activitatii	Se fac aprecieri la modul de desfasurare a activitatii, la efortul si progresul realizat de copii. Copiii vor fi recompensati de catre ursulet.	Conversatia	Stimulente	Frontala	Orala	Conver- satie	Merg ordonat respectand normele de comportare civilizata

Strategii didactice:

- ✿ Metode si procedee: conversatia, explicatia, demonstratia, exercitiul
- ✿ Mijloace didactice: ursuletul de plus, scrisoare, cutia cu surprize, castronele, felicitari din carton, sablon cap de baiat, sablon cap de fetita, inimioare de hartie, lipici, servetele, cd- player, laptop
- ✿ Forme de organizare: frontal, individual

 CE S-A SCHIMBAT ?

O privire de la formarea clasica spre mentorat!

Ce este diferit la "mentorat"?

Aveți, probabil, o mulțime de experiențe de predare și poate v-ați întrebat dacă acestea sunt diferite. În mod evident, ați putea crede că un antrenor bun - cum ar fi orice profesor bun - știe mult mai multe despre subiectul lui, decât despre participanți de la formare. Acest lucru este probabil adevărat, dacă vi se cere să formați cadre didactice debutante sau cu foarte puțină experiență. Dar, poate mai puțin în cazul în care participanții sunt cadre didactice cu experiență bogată.

Iată ce a spus un mentor când a fost întrebat despre asemănările și deosebirile dintre formare și mentorat:

"Este similar și diferit. O formare presupune crearea perspectivei de schimbare, iar mentoratul reprezintă diferite moduri de a ajuta educatoarele stagiare și cadre didactice cu experiență în a afla mai multe despre învățarea profesională".

O parte din rolul unui mentor este de a facilita astfel de schimburi. Aceasta, de asemenea, înseamnă că a fost nevoie de a combina expertiza de predare la grupă, cu cunoștințe și abilități în afara experiențelor de predare. Puteți

găsi, de asemenea, că abordările conținuturilor și obiectivelor de formare a cadrelor didactice sunt diferite față de ceea ce ați primit în formarea inițială sau în timpul altor secvențe de formare.

Toți acești factori vă pot conduce spre extinderea identității profesionale sau chiar la elaborarea unei noi identități profesionale mult mai amplă și mai clar conturată.

Veți regăsi în paginile următoare reflecția experiențelor dobândite în mod profesional, iar toate aceste puncte de vedere se bazează pe o vizualizare a modului în care personalul din grădinițe a experimentat ceea ce se întâmplă în situațiile formale cât și informale.

Aceasta este reprezentarea mentoratului, a învățării experiențiale și a practicii reflexive.

Parteneri, **R**esponsabilități, **E**ducație, **T**răinicie

Cursurile de mentorat din cadrul Programului pentru Reforma Educației Timpurii au apărut în unitatea noastră într-un moment în care încă ne mai luptam cu descifrarea cerințelor noului curriculum.

Încă plutea în aer un sentiment de zădărnici, căci în decursul îndelungat al carierei mele didactice am tot încercat să țin pasul cu fiecare schimbare venită la fiecare început de an școlar. Eram sigură că în anul viitor, drumul pe care l-am parcurs va fi schimbat cu un altul.

La început, cele șapte module păreau foarte multe, păreau că vor avea soarta de a rămâne pe rafturile pline, plinuțe de material bibliografic din toate timpurile. Se spune că "prea multă informație creează senzația de vid". Dar nu a fost deloc așa!

A fost o surpriză și o mare plăcere să particip la un curs inedit în care am înțeles experimentând practic că, învățarea, chiar și pentru adulți, este mult mai eficientă utilizând jocul ca metodă. O atmosferă destinsă, o îndrumare pozitivă m-au determinat să deschid curiosă fiecare modul, să citesc avidă toate anexele, propunându-mi să experimentez ceea ce am învățat.

În cadrul comisiilor metodice și cercului pedagogic am purtat discuții cu colegile noastre care au remarcat faptul că anumite module sunt nelipsite de pe masa lor de lucru, fiind permanent un izvor de inspirație și un instrument eficient de lucru.

Astfel, au apărut idei de proiecte noi pe care nu am ezitat să le implementez atât în unitatea noastră cât și în alte unități preșcolare, prin parteneriatele educaționale.

"Educația de gen în grădiniță", "Alege o viață sănătoasă pentru copilul tău!", "Copilărie, prietenie", "Educația rutieră în grădinița de copii" sunt doar câteva exemple de proiecte care au izvorât din studiul celor șapte module, din înțelegerea clară a conceptelor și din dorința de a le aplica în practică

Mentorii PRET m-au îndrumat în acest demers, facilitând atât găsirea unor parteneri de proiect importanți care să sprijine financiar atingerea obiectivelor propuse, cât și monitorizând activitățile desfășurate și rezultatele obținute.

Astfel, mini-proiectul "Alege o viață sănătoasă pentru copilul tău" realizat de Grădinița cu program săptămânal "Agricola", Bacău în cadrul Proiectului Național "Creșterea accesului la servicii de prevenție medicală primară pentru copiii și adolescenții din România. Alimentația sănătoasă și activitatea fizică în rândul copiilor și adolescenților din România." în parteneriat cu ISJ Bacău, "Direcția de Sănătate Publică" și "Direcția de Sport" Bacău, a obținut finanțare și are ca beneficiari 100 de copii din unitatea noastră, părinți, profesori, educatori, personalul nedidactic din grădiniță.

Proiectul se bucură de o mare popularitate și susținere în rândul părinților, căci obiectivele acestuia sunt simple și exprimă în modul cel mai direct grija noastră pentru sănătatea copiilor și a familiilor lor.

Activitățile desfășurate prin strategii didactice inspirate din cursurile de mentorat au dus la realizarea obiectivelor propuse. Metodele active utilizate atât în lucrul cu copiii, cât și în campaniile de informare realizate cu părinții, scrisorile deschise de mulțumire au demonstrat că tot ceea ce am învățat la cursuri are aplicabilitate în practică și, ceea ce este foarte important, are mare eficiență în realizarea obiectivelor didactice.

Pentru mine, la început, PRET a fost neîncredere, teama că va fi ceva greu, zadarnic și încâlcit, dar după aproape trei ani școlari, am descoperit că PRET înseamnă : P – parteneri noi, R – responsabilități noi, E – educații noi, T – trainicie.

(Un profesor din învățământul preșcolar)

Povestiri din mentorat

În cadrul acestui program am fost norocoasă să devin mentor - pentru multe educatoare, directoare de grădinite, personal auxiliar și de îngrijire. Prin aceste experiențe de mentorat, am găsit o "mână" de strategii pe care le consider cele mai utile în sprijinirea acestora în munca deosebit de complexă pe care trebuie să o ducă la îndeplinire cu maximum de devotament și profesionalism:

- ☀ *poate cea mai importantă calitate pe care o poate avea un mentor a fost să fiu un bun ascultător. Îmi amintesc că la început într-o grădiniță dintr-un cartier deloc important al unui oraș și mai puțin important, am întâlnit un grup de profesioniste în educația timpurie care aveau atât de multe să îmi spună...și cu ajutorul cărora am experimentat o mulțime de modalități de intervenție absolut inedite...*
- ☀ *ca mentor, am fost mereu atenta să nu mă prezint ca un evaluator. Prezența mea în clasă alături de orice cadru didactic nu trebuie să determine presiune. Ca mentor am dorit să fiu un încurajator, un antrenor cu ajutorul căruia să se poată dezvolta. Am încercat să evidențiez toate lucrurile pozitive pe care le-am văzut și să subliniez ușor zonele care ar putea fi îmbunătățite. Am oferit opțiuni pentru a ajuta la progresul întregii echipe.*
- ☀ *orice cadru didactic cu experiență își poate aminti sentimentele trăite în cursul primului an. Dincolo de cunoștințe, echipele din grădinițe aveau nevoie să învețe să lucreze împreună. Ca mentor, rolul meu a fost și de a ajuta educatoarele să-și organizeze noile conținuturi curriculare, de a crea o atmosferă propice în clasă, și să dezvolte relații pozitive cu părinții preșcolarilor. Acestea sunt doar câteva dintre domeniile în care am putut să îmi ofer asistența critică.*
- ☀ *dacă veti avea o oportunitate de a deveni un mentor, să nu fiți surprinși să aflați unele lucruri noi. Am avut, de asemenea, oportunitatea de a lucra cu cadrele didactice care predau alte discipline decât mine. Asta poate fi un ochi deschis, de asemenea. Am învățat să respect pe fiecare om din echipa grădiniței apreciind importanța pe care o are activitatea sa.*

(Un mentor din PRET)

Cum poți deveni un mentor bun?

Dacă sunteți un cadru didactic dornic de a împărtăși experiența dvs. practică la grupa și pasiunea pentru profesie ați putea deveni un bun mentor. Fundamental, oamenii care devin mentori trebuie să fie modele pozitive. Atunci când se evaluează capacitatea candidaților de a deveni mentori printre calitățile de valoare sunt:

- ✿ *dorința de a cunoaște, capacitate de înțelegere, capacitatea de a aprecia ceea ce au în comun și a diferențelor;*
- ✿ *răbdare, compasiune, bunătate și curtoazie;*
- ✿ *capacitatea de a crea oportunități și sărbători succesele;*
- ✿ *capacitatea de a încuraja , de a fi colegi, prieteni și mentori pentru tine și alții;*
- ✿ *disponibilitatea de a accepta ca relația să aibă două sensuri și de a "învăța" de la ceilalți*

Mentorii nu trebuie să fie "perfecti", dar ei trebuie să fie dispuși și capabili să "crească" prin experiențe și de a construi pe contribuțiile reciproce într-un context de așteptări înalte.

Ceea ce au nevoie cel mai mult copiii preșcolari în prezent este alocarea de suficient timp și spațiu pentru a explora lumea și de a descoperi capacitățile lor prețioase umane printr-un joc plin de bucurie și de imitație. Această realitate este în

contrast puternic cu ritmul amețitor și tehnologie complexă, oferit de viața modernă de astăzi.

Personalul implicat în educația timpurie trebuie să înțeleagă nevoile esențiale ale copilului, sprijinirea atât a copiilor, cât și a părinților, prin crearea unui

mediu de viață care îmbunătățește creșterea și dezvoltarea primilor șapte ani de viață. O copilărie sănătoasă timpurie oferă o bază solidă pentru dezvoltarea viitoare a indivizilor și a umanității ca un întreg.

(Un mentor din PRET)

La clusterul de la Grădinița cu Program Prolungit Măgurele personalul nedidactic s-a implicat în mod deosebit în realizarea portofoliului personal considerând aceste cursuri foarte utile nu numai pentru activitatea didactică ci și pentru creșterea copiilor și nepoților personali, ajutându-le să colaboreze mai bine cu familiile copiilor din grădiniță, să-și controleze reacțiile în fața copiilor pentru că aceștia copiază tot.

Au fost proiectate activități integrate, dar mai puține planificări bazate pe metoda proiectelor datorită unei stări de teamă a educatoarelor generată de necunoașterea foarte bună a metodologiei de utilizare a acestei metode.

Personalul de îngrijire s-a implicat mai mult în viața grupelor, desfășurând jocuri aplicate la curs, cu copiii dimineața până la sosirea educatoarelor, în timpul excursiilor și plimbarilor în parcuri.

O provocare pentru toate cursantele a fost dimensiunea de gen și au conștientizat necesitatea unor schimbări în ceea ce privește amenajarea spațiului (Căsuța păpușii), precum și nevoia unei altfel de abordări, în care să nu fie discriminare între fete – băieți.

Ideile care exprimă percepția cursanților față de cursuri, fac referire în special la:

- ✿ *motivația pentru curs, dată inițial de de numărul de credite și, după primul curs, de conținutul activității și maniera de desfășurare;*
- ✿ *interesul și curiozitatea de a interacționa cu un formator (mentor) din afara județului;*

- ✿ valorizarea acțiunilor fiecărui formabil, argumente, opinii pertinente;
- ✿ lucrul în echipă, cooperarea, schimbul de idei;
- ✿ atmosferă caldă, plăcută, totul la superlativ.

(Un mentor din PRET)

"În urma vizitării grădinițelor, pentru asistențe, am constatat faptul că au fost introduse la clasă metodele și cunoștințele cu care au operat în timpul cursului și pe care și le-au fixat în perioada de studiu individual, în activitatea de zi cu zi de la grupă și că s-au implicat în realizarea de proiecte noi sau activități metodice, în acord cu viziunea noului curriculum. Am constatat interesul cadrelor didactice pentru realizarea unei educații centrate pe nevoile copilului preșcolar, aplicarea unor strategii moderne de învățare și evaluare mai eficiente, care reușesc să creeze legătura între știință și practică. De asemenea, o participare activă a copiilor la propria formare, lucrul în echipă, comunicarea eficientă, responsabilitatea, gândirea complexă și critică. Am remarcat interes în predarea integrată a cunoștințelor dând posibilitatea copiilor să își folosească gândirea creativă, plină de ingeniozitate, de a cerceta și găsi rezolvări la situații problemă folosind cunoștințele și capacitățile dobândite anterior. Ei învață: să învețe, să caute, să adune informația. Activitățile transdisciplinare îi ajută să se cunoască și să se autoevalueze, să comunice eficient și să colaboreze pentru a elabora soluții. Aplicându-le, se promovează cooperarea, copiii sunt încurajați să stabilească roluri în grup, să lucreze pe rând la ceea ce simt că se pricepe, să împartă material, să se asculte reciproc, să-și împărtășească opinii și să se ajute unii pe alții. Educatoarele posedă creativitate și măiestrie pedagogică în realizarea activităților de învățare și educație, în amenajarea mediului educațional, doresc să împărtășească copiilor cele mai bune experiențe, cunoștințe, noutăți, să intervină în educația și dezvoltarea lor cu finețe și grație, să vină în fața lor cu noutăți pe care ei să și le însușească cu ușurință, să se perfecționeze continuu, astfel încât nicio întrebare a copiilor să nu rămână fără răspuns".

Într-una dintre unități, până la întâlnirile avute în cadrul cursului, pe toate ușile era scris mare „Accesul părinților strict interzis „Directorii au înțeles că în educația copiilor un rol important îl are parteneriatul eficient cu părinții, acum familia în sala de grupa având acces nelimitat".

(Un mentor din PRET)

Cursanții spun...

- ☀ „Cursurile m-au ajutat să-mi lămuresc multe lucruri pe care nu le-am înțeles din noul curriculum, legate de folosirea tranzițiilor și rutinelor”
- ☀ „Am înțeles ce înseamnă predarea integrată, am lucrat la curs secvențe de planificare integrată și apreciez modul cum se desfășoară aceste cursuri: cu aplicații concrete pe ceea ce avem de lucrat la grădiniță”
- ☀ Jucăriile și mijloacele didactice pe care le-am primit sunt extraordinare și ne-au bucurat și pe noi dar mai ales pe copii
- ☀ „Tematica acestor cursuri este foarte interesantă, ne oferă noi variante alternative de lucru cu preșcolarii”
- ☀ „În grupa pe care o conduc am preșcolari cu CES, m-am bucurat enorm să descopăr în conținutul acestui curs și metode și elemente legate de integrarea acestor copii în grădiniță”
- ☀ „În urma noțiunilor însușite la acest curs am putut aplica cu succes metode de lucru cu metodele active, metode care reușesc să mobilizeze cu succes preșcolarii, sporesc interesul și atenția acestora”
- ☀ „Am aflat cât este de important să implic părinții în procesul de învățare ce se desfășoară în grădiniță, participarea acestora fiind parte constitutivă la succesul sau insuccesul copiilor din grupă”
- ☀ „Aplicarea cunoștințelor acumulate prin participarea la curs s-a făcut și se va continua prin participarea și implicarea preșcolarilor în activitățile și jocurile adaptate din noul curriculum, prin desfășurarea de lecții deschise cu părinții.” „Copilul se descoperă pe sine, se dezvoltă armonios liber, în funcție de ritmul sau biologic de aceea metodele noastre de predare și evaluare trebuie să țină seama de particularitățile acestora de vârstă și de ritmul lor de dezvoltare”
- ☀ „Am înțeles astfel, alături de Maria, că un copil are cu mult mai multe nevoi decât ne imaginăm printre care: nevoia de a fi iubit, nevoia de libertate și independență, nevoia de confort emoțional, psihic și fizic, de liniște, de tăcere, de joacă, nevoia de a fi ascultat, de a fi îmbrățișat, de a fi compătimit, nevoia de a i se oferi încredere și chiar un acconto în plus de încredere, nevoia de liberă exprimare, nevoia de a se ști în siguranță, nevoia de a fi respectat și a i se respecta alegerile, deciziile, nevoia de a-și exprima talentele, de a-și realiza visurile”

- ✿ *„După terminarea liceului am lucrat și eu ca educatoare suplitoare timp de 3 ani. Și am avut doar grupa mică - deci pitici de 3 ani și un pic. Cel mai greu era la începutul anului școlar. Of-of săracii de ei ce mai plâneau. Și un sfat pe care vreau să-l dau mămicilor: știu ca e greu când îți auzi copilul că plânge și tu trebuie să pleci, dar nu vă întoarceți din drum - adică nu intrați din nou în sala de grupă ca să vă liniștiți copilul, că mai rău faceți. Lasați educatoarea să facă asta”*
- ✿ *„Pentru toți copiii pe care îi avem în grijă importante este sentimentul de siguranță, deoarece pentru mulți grădinița este prima experiență în afara casei. Disciplina implică ghidarea și direcționarea comportamentului lor. Copiii au nevoie de asemenea de libertate, dar între anumite limite. Nu în ultimul rând apropierea de ei ocupă un rol primordial în comunicarea eficientă. Educatoarea trebuie să aibă permanent grija de ea atât fizic cât și psihic pentru a fi plină de energie. Aceasta forță, întovărită de calm și de simțul echilibrului fac din cadrul didactic persoana potrivită pentru a le oferi copiilor un an școlar stimulator și plin de roade”*

Profilul mentorului din perspectiva participanților

- ✿ *Are toate răspunsurile, la toate întrebările;*
- ✿ *Este la curent cu toate noutățile din domeniu;*
- ✿ *Știe să comunice cu orice fel de interlocutor;*
- ✿ *Este carismatic;*
- ✿ *Știe să glumească și să fie serios în aceeași măsură;*
- ✿ *Este un coleg demn de respectul celorlalți;*
- ✿ *Este energic, activ, plin de viață;*
- ✿ *Nu obosește niciodată;*
- ✿ *Reține numele tuturor participanților precum și situația din fiecare grădiniță;*
- ✿ *Face cu plăcere tot ceea ce face;*
- ✿ *Depășește toate barierele;*
- ✿ *Ajută cu altruism fiecare coleg ;*

Ce ne-a plăcut ?

- ✿ *programul a avut un pronunțat caracter practic;*
- ✿ *structura programului: formarea directă, studiu individual, asistențe;*
- ✿ *formarea directă s-a desfășurat atât cu toate categoriile de personal cât și separat;*
- ✿ *"formarea urmează formabilul";*
- ✿ *Modulele de formare oferite;*
- ✿ *dialogul permanent cu mentorul, metodele folosite în cadrul formărilor directe, relația mentor - formabil;*
- ✿ *atmosfera creată ne-a ajutat să comunicăm, să ne împărtășim experiențele, să adresăm întrebările și să găsim răspunsurile.*

Ce s-a schimbat pentru noi?

- ✿ *am înțeles importanța educației timpurii și a abordării integrate a dezvoltării copilului;*
- ✿ *responsabilizarea fiecărei categorii de personal în interacțiunea cu preșcolarii, rolul pe care îl are în activitatea grădiniței, lucrul în echipă;*
- ✿ *respectarea individualității copiilor – "Grădinița, mediu incluziv";*
- ✿ *clarificarea unor aspecte legate de Curriculum național pentru învățământul preșcolar: domeniu de dezvoltare, domeniu experiențial, activitate integrată, activitate de învățare, individualizarea învățării, etc;*
- ✿ *mediul educațional adaptat nevoilor de învățare ale copiilor, organizarea centrelor de activitate;*
- ✿ *familia este mult mai implicată în activitatea grădiniței, părintele – partener permanent în educație;*
- ✿ *identificarea unor strategii de dezvoltare eficientă a unor parteneriate cu comunitatea locală;*

Ce spun mămicile....

- ☀ „Nimic nu este mai frumos pe lumea asta decât să te dedici îngrijirii și educației copilului tău. Asta este părerea mea și nu mi-o voi schimba niciodată. Femeile de carieră, poate vor spune altceva”. În ce privește jucăriile dăruite copiilor...despre aceasta tema putem discuta foarte mult, iar alternativa este chiar aceasta: jucăriile făcute manual, care din start denumesc o activitate atât de iubită, și anume jocul”
- ☀ „Toate am trecut prin asta: Mihai al nostru e deja în al doilea an de grădi, dar mi-am amintit prin ce am trecut și eu acum un an, când gândurile mi se rupeau în mii de bucăți. A fost greu, mai ales pentru că nu a fost într-o grupa omogenă, dar a fost și bine. A învățat multe lucruri și s-a și plictisit (pentru că știa deja multe din ce îi învața educatoarea), a socializat...”
- ☀ „Multumesc! Îi sunt recunoscătoare Ioanei (mentorul) pentru întâlnirea noastră! Și copiilor noștri, care ne învață atâtea! În fiecare seară, când îi mângâi obrăjorii cuminți, îmi cer iertare-că nu am avut răbdare sau tact sau înțelegere sau toate la un loc..iart-o pe mami, te rog și el șoptește somnoros da și mă ia de gât cu mânuțele lui pufoase...Nu știu dacă va veni vreodată seara în care să nu am niciun motiv de a-mi cere iertare!”
- ☀ „Of! Curaj, mămico! Îți crește puiul! ... Încet, încet, se desprinde... a pășit deja pe drumul lui... iar la aceasta călătorie, tu ești spectator... e normal să doară, e normal să fie trăiri egoiste. : o să fie bine! cu timpul”
- ☀ „O serie de întrebări se aud în ultimele zile pe oriunde mergem: "ați început grădinița? cum este? îi place? plânge?"... Răspunsurile variază în funcție de situație, în funcție de vârstă și firea copilului. La noi răspunsul e simplu: Da, a început Dante grădinița, îi place, s-

a acomodat repede, a mers trei zile, a plâns un pic în prima zi, și mai puțin în a doua iar în a treia a intrat ca la el acasă; a primit "cadou" o răceală și a stat acasă câteva zile"

- ☀ *Dar întrebarea pe care nu o aud nicicând rostită este aceea către mama: "cum te simți acum, când a început copilul grădinița?" De ce nu ne întreabă nimeni și pe noi, mamele, ce simțim în aceste prime zile? Câte spaime și nesiguranțe sunt în inima unei mame, câte întrebări fără răspuns se ascund în privirea pierdută a unei mame ce iese pe poarta acelei instituții unde își lasă puiul cu inima îndoită, deși vrea să fie "tare". Am încercat să prelungesc acel moment cât am putut de mult. M-am învârtit pe acolo prin clasa piticilor preț de o ora și jumătate, am îngenunchiat alături de ei pe covor printre jucăriile care nu le spuneau nimic, care nu îi chema pe nici unul. Am încercat să ignor apostrofările doamnelor care îmi spuneau să nu prelungesc momentul mai mult decât trebuie, că nu am voie să stau acolo prea mult. Deși am văzut că Dante se acomodase deja cu copiii, începuse să privească cu interes ce era în jurul lui, picioarele parcă nu vroiau să mă poarte spre ieșire. Deși i-am spus lui Dante că mersul la grădiniță va fi ca și mersul nostru la serviciu, că acolo va fi serviciul lui, am simțit că asta nu îl convinge în totalitate. Copiii au nevoie de un reper uman, să simtă că acolo unde merg îi asteaptă un suflet doar pentru ei. Așa mi-a venit ideea să îi spun că doamna educatoare este ca și o mămică pentru ei care îi iubește pe toți și are grijă de toți copiii de acolo. A stat câteva clipe și s-a gândit apoi a spus că Da, știe acest lucru. De unde am dedus că și doamna le spusese asta, iar faptul că i-am spus și eu a întărit spusa dânsei. A repetat pe drum că doamna este ca o mămică iar când a intrat în clasă era deja un copil bucuros de întâlnirea cu cineva drag. M-am felicitat că am avut o idee atât de bună și că astfel copilul meu a rămas la grădiniță cu bucurie și fără să mai verse o lacrimă. Dar numai eu știu ce a fost în inima mea știind că altcineva va fi ținta afecțiunii lui, o altă "mămică" îl va învăța lucruri noi și îi va alina poate o lacrimă de moment ivită dintr-un conflict cu alt copil.*

Experiențe despre ...noile educații

Indiferent de epocă, accelerarea progresului a creat un mediu de viață nouă și o nouă conștiință, a produs schimbări radicale în toate aspectele vieții umane: în domeniul profesional în configurația demografică, geopolitică a lumii, stilul de viață etc. Pentru toate acestea omul a trebuit să se adapteze. Apararea păcii, salvarea mediului, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale, promovarea noii ordini economice, etc. sunt imperative în problemele lumii contemporane, și răspunsul sistemelor educative este "noua educație". Promovarea în educația timpurie "a noilor educații" (educația de mediu, educație trafic, educație, sănătate, educație pentru timpul liber, educația pentru democrație, etc.) a presupus îmbunătățirea practicilor educaționale prin noi modalități de realizare a obiectivelor. În acest sens, ne-am pus întrebarea: Cum va fi viitorul cetățeni? Vrem să aibă un comportament activ, civilizat, pentru a fi responsabil, tolerant, capabil de auto-respect, dar mai ales pentru alții, de conștientizare a drepturilor și obligațiilor, libere și deschise la alte culturi, de a gândi critic, pentru a selecta, adapta și interpreta lumea în continuă schimbare, pentru a evalua corect valorile morale. Trecerea la o societate bazată pe democrație veritabilă necesită schimbări în plan intelectual, atitudine cognitivă, morală și de acțiune. Cultivarea unui anumit tip de comportament și moral se face de la primele contacte sociale. În grădiniță, eforturile educaționale sunt efectuate folosind cele mai eficiente strategii de predare care să contribuie efectiv la dezvoltarea personalității fiecărui copil, la educarea pentru o viață mai bună în grupuri sociale, la deschiderea personalității umane pentru angajare, cooperare, comunicare, încredere și spirit inovator.

Forma de învățare a preșcolarului este imitația. Și cum societatea contemporană oferă tot mai frecvent exemple negative, este explicabil de ce munca educatoarelor devine tot mai grea. Educatoarea se află într-o permanentă căutare a celor mai eficiente căi și mijloace prin care să contracareze influențele negative oferite. La grădiniță, educatoarea creează în fața copilului o imagine pe care copilul s-o poată imita, iar atunci când greșește este corectat, fără cuvinte jignitoare, prin explicații, convorbiri, în vederea clarificării problemelor apărute și pentru a păstra o constanță în conduit.

Exemplul este metoda cea mai eficientă pentru această vârstă. Putem vorbi despre două aspecte:

- ✿ primul aspect al acestei metode îl constituie exemplificarea cerințelor, normelor pentru a fi înțelese de preșcolari. Exemplul concret convinge

mai repede pentru că el se adresează simțurilor, gândirii, dar și sentimentelor;

- ☀ al doilea aspect îl constituie modul de influențare informală a conduitei copilului. Exemplul oferit de familie, de educatoare, de ceilalți adulți sau copii constituie un model de urmat. Preșcolarul nu are suficient de bine dezvoltată capacitatea de a distinge exemplele pozitive față de cele negative și, prin urmare, el imită atât ceea ce este bun, cât și ceea ce este rău. Deducem de aici cât de important este exemplul oferit de educatoare și ce impact poate avea asupra copilului un comportament duplicitar.

Metoda aprobării , a aprecierii faptelor bune în fața copiilor, face apel la afectivitatea copilului, la încrederea sa în părerile adulților și exemplele lor. Folosită în mod corect, ea subliniază concordanța dintre conduita copilului și normele morale.

Exercițiul este metoda prin care se repetă diferite acțiuni, în vederea formării deprinderilor și obișnuințelor de conduită morală, în dezvoltarea dimensiunii moral-civice și sociale a preșcolarilor.

O altă metodă ce poate avea efecte favorabile în plan educațional asupra copiilor preșcolari este convorbirea. „ Cum trebuie să ne purtăm acasă / la grădiniță / în vizită”, „ Bine sau rău”, „Când cer ajutor”, „ Știu să mă joc cu copiii”, „ Știu să mă port civilizat”, „ Cine îmi este și cine nu îmi este prieten” etc. sunt câteva exemple de convorbiri morale desfășurate cu copiii ce au efecte asupra comportamentului lor, asupra evoluției personalității acestora. În acest sens ajutăm copiii să înțeleagă sensul moral al faptelor, îi învățăm să se apere singuri de influențele rele, să disprețuiască purtările urâte, să evite prietenii nesănătoase.

Metoda convingerii nu este specifică vârstei preșcolare, dar împletită cu exemplul și exercițiul poate avea efecte și la preșcolarii mari.

Conținutul învățământului preșcolar este organizat pe domenii de activitate ce cuprind educarea limbajului, educația pentru știință, educația pentru societate, educația estetică, educația psihomotrică. Foarte interesant și absolut necesar este domeniul educației pentru societate care integrează elemente de cultură moral-civică (ce pregătește copilul pentru educația civică din școală, dar și pentru viață) și educația practică și gospodărească (ce pregătește copilul pentru viața de familie, pentru activitatea casnică, dezvoltându-l, în același timp, psihomotric).

Din experiența acumulată s-a constatat că fiecare activitate sau joc dispune de multiple valențe specifice pentru educarea morală și civică a preșcolarilor. Astfel, copiilor li se formează reprezentări simple despre bine și rău, despre cinste și necinste, despre adevăr și minciună, despre muncă și lenevie, disciplină și indisciplină, li se transmit emoții și sentimente, devin sensibili la acțiunile morale.

Activitățile de dezvoltare a limbajului, prin anumite conținuturi abordate, realizează aspecte ale educației moral- civice prin însușirea sintagmelor exprimării politicoase, ale salutului, prin educarea expresivității cu efecte asupra conduitei morale. Am propus copiilor jocul „ Ce învățăm de la personajele din povești”. Concluzia este aceea că personajele aderă afectiv la comportamentele pozitive ale eroilor preferați. Copiii își doresc să fie viteji, curajoși, puternici, să domine răul, așa cum este Făt Frumos, vor să-l pedepsească pe cel care înșală, minte, este leneș, egoist.

Prin jocul „Cuvintele care mă fac să sufăr” am urmărit ca preșcolarii:

- ✿ să analizeze cuvintele jignitoare ;
- ✿ să manifeste receptivitate față de trăirile afective ale celor din grup;
- ✿ să exprime deschis, sincer și nuanțat propriile trăiri afective, motivele și sentimentele;
- ✿ să aprecieze just o greșeală;
- ✿ să respecte regulile jocului.

Activitățile de cunoaștere a mediului înconjurător ajută copiii să cunoască și să respecte ființa umană și viețuitoarele, să-și însușească normele morale ale colectivității aparținătoare, să-și iubească localitatea natală și țara, să iubească și să prețuiască natura.

Activitățile de educație estetică (desen, pictură, modelaj) și activitățile practice au interesante valențe pentru educația morală. Atunci când ei pregătesc cadouri pentru mame, învață să se bucure pentru surpriza ce o va face, învață să fie mândri de ceea ce realizează. Acest gen de activități produc plăcere copiilor, le stimulează dorința de a atinge rezultatele bune. Repetarea acțiunii va da naștere hărniciei, atitudinii pozitive față de muncă, îi disciplinează, le educă o anumită responsabilitate.

Jocul de creație, sub toate aspectele sale, reprezintă o metodă fundamentală în educația preșcolarilor, o oportunitate pentru consolidarea unor comportamente moral-civice. Copiii transpun în jocul lor conduite ale adulților, iar atunci când este necesar e de preferat ca educatoarea să

intervină, cu tact și eficiență, corectiv. Valențele educative sunt nelimitate: reprezentările morale sunt clare, saturate afectiv, conțin multe elemente semnificative ce unesc domeniul cognitiv de cel afectiv; comportamentul este corectat; se formează capacitatea empatică față de ceilalți parteneri; se formează trăiri afective puternice și stabile față de normele morale. Toate acestea pot fi realizate în condițiile în care sunt respectate anumite condiții:

- ✿ să asigurăm un climat psihoemoțional prielnic manifestării;
- ✿ să orientăm copiii în asumarea rolurilor pentru a nu-și asuma același rol, mai ales dacă este negativ;
- ✿ să ne implicăm în jocurile lor prin introducerea unor conduite negative față de care copiii să ia atitudine;
- ✿ să controlăm și să corectăm relațiile ce apar între copii în cadrul jocului;
- ✿ să luăm atitudine față de cei ce încalcă regulile jocului, față de cei cu un comportament dezonorant.

Cântecele pe această temă prezintă interes prin modul de interpretare/prezentare a conținutului tematic. Jocurile de mișcare educă stăpânirea de sine, dezvoltă spiritul de disciplină și echipă, îi învață să trăiască în grup, să se încadreze într-o disciplină fermă.

Plimbările organizate au constituit un real prilej de a urmări cunoașterea unor aspecte din viața socială, dar și modul de rezolvare directă a problemelor ivite, modul de gândire al copiilor.

Vizitele la muzeu, expozițiile, vizitarea diferitelor instituții s-au dovedit utile și au oferit posibilitatea de a urmări comportarea preșcolarilor în situațiile date.

Vizionările și spectacolele sunt valoroase datorită faptului că apelează la afectivitatea copilului, producând impresii puternice asupra copiilor.

CE AM ÎNVĂȚAT DE LA COPII ?

*"Oamenii mari nu pricep singuri nimic, niciodată, și e obositor pentru copii să
le tot dea întruna lămuriri"*

Micul Prinț – Antoine de Saint Exupery

Ce înseamnă un context educațional favorabil sau despre întrebările copiilor șinerăspunsurile noastre

Vi s-a întâmplat vreodată să vă blocați în fața unei întrebări pe care v-o adresează un copil?

Când un copil pune o întrebare simplă, aparent banală, la care tu ca adult nu poți răspunde, înseamnă că, în sfârșit, ai creat o stare specială care favorizează căutarea, cercetarea, creativitatea (ambilor parteneri), din care amândoi, adult și copil avem de învățat. Asta numim noi dezvoltare. Pentru că, nu-i așa, ca educatori, ca cei pregătiți să-i învețe pe copii, avem, de obicei, toate răspunsurile (sau așa ne-am obișnuit să credem), doar urmăm o programă, ceva încă dinainte stabilit pentru a fi predat.

Dar dincolo de ce vrem să-i învățăm pe copii, e important cum... cum fac asta, cum îi aduc, îi provoc, îi incit pe copii să pună întrebări, să caute

dincolo de adevăruri prestabilite....mult înainte ca ei să le cunoască. Și atunci noi vorbim despre a-i aduce pe copii, măcar pe unii dintre ei, în starea aceea de îndoială, de curiozitate, de neliniște, aceea care nu-i lasă să accepte așa ușor o idee, un concept, un adevăr (cât de relativ e acest cuvânt...) și vor să afle ce e dincolo de el. Așa se nasc uneori întrebările simple, banale ale copiilor.....de multe ori incomozi....la care oricât ai fi de pregătit ca adult, nu reușești să găsești răspuns pe loc...și poate nici după lungi reflecții. Culmea, suntem pregătiți să răspundem întrebărilor academice, complexe și descoperiți, adesea, în fața unor întrebări simple.

Am citit undeva despre un copil care se întreba (cu voce tare și adresându-se unui om mare....cum se întreabă copiii curioși): *De ce suflăm în lumânările de pe tort?*. Haideți să vedem ce-i răspunde omul mare: *Pentru că(și aici urmează ceva momente de gândire)...pentru ca dorința pe care ți-o pui de ziua ta să se împlinească*. Și dialogul continuă parcă din ce în ce mai complicat: *De ce ne punem dorințe doar lumânărilor de pe tort? De ce nu aprindem în fiecare zi lumânări cu dorințe? Pentru că atunci e o zi specială.... De ce nu e o zi specială și în altă zi?.....*Ei, și așa seria decerurilor copilului, urmată de seria *pentru că*-urilor adultului se poate prelungi la nesfârșit, până când...dacă avem înțelepciunea de a accepta să căutăm răspunsuri alături de copii și nu să le oferim, putem conchide: *Chiar așa, oare de ce?*

Ăsta e genul de întrebări simple, banale aparent, de care vă vorbeam. Și este doar un exemplu simplu, dintr-o întâmplare de viață reală, peste care trecem adesea cu ușurință, și la școală, și în viață.

Dacă reușim să aducem această spontaneitate (pe care doar copiii o au) și în spațiul educațional, atunci înseamnă că am creat contextul acela educațional stimulat de care vă vorbeam, care este mai valoros decât ceea ce vrem să-i învățăm. Cel de care avem nevoie în egală măsură și noi, și copiii.

Avem nevoie lângă noi, pentru a ne dezvolta, nu numai de oameni care ne dau dreptate, care se entuziasmează de mesajele noastre, ci mai ales de cei care, auzind ce spunem, au îndoieli, ba chiar simt nevoia să ne contrazică cu alte idei, sau alte întrebări.

Asta am aflat noi de la copii, că uneori copiii ne întreabă nu pentru a le da noi răspunsuri, ci pentru a îi însoți în căutarea propriilor adevăruri. Experiență din care noi adulții avem multe de învățat.

(Un consilier școlar)

Scurte povești spuse de copii despre oamenii mari din grădiniță

Am selectat mai jos câteva scurte povești culese de la copii din grădiniță, în perioada derulării PRET.

De ce povești? Pentru că au personaje, mai ales personaje pozitive, care-ți rămân în suflet ca persoane de referință, la fel ca Albă ca Zăpada, sau Zâna cea Bună. De ce scurte? Pentru că povestea continuă dincolo de cuvinte, cu o bogăție de sensuri, de învățături, pe care doar în remarcile simple, firești, sincere ale copiilor le putem găsi.

Poveste despre tanti Nina (îngrijitoarea)

Mama mă întreabă cum a fost azi la grădiniță. A fost bine, m-am jucaaaat, am mâncaaaaaat șim-am lovit un pic la deget. Da' n-am plâns, că tanti Nina s-a uitat la mine și-a zâmbit și mi-a zis că așa a pățit și băiatul ei și acum e mare și voinic ca un prinț. Tanti Nina zice că atunci când o să cresc și o să ajung și eu ca un prinț, o să am povestea mea adevărată. Mai frumoasă decât toooooate poveștile din lume.

Poveste despre doamna Lili (educatoarea)

Doamna ne zice în fiecare dimineață să fim cumiți. Nicu nu e cuminte, aruncă cu creioanele în copii și măzgălește foia. Și mama lui îl ceartă că nu e cuminte. Dar doamna îl iartă în fiecare zi și zice că știe că mâine o să fie mai cuminte. Dar nu e. Așa e Nicu. Toți se supără pe el, numai doamna îi spune uneori "Puiule" și atunci Nicu parcă e mai cuminte.

Poveste despre doamna directoare

Când o să mă fac mare, o să mă fac directoare. O să am cercei cu bobite albastre, și pantofi cu toc, și o să primesc flori. Știi, odată doamna directoare m-a luat la ea în cameră. Pentru că plângeam după mami. Când eram eu mai mică. Mi-a dat bomboane dintr-un dulap cu geam, mi-a arătat poze cu copii și niște cărți cu poze. La ea nu e gălăgie și n-au voie copiii. Doar dacă plâng după mama lor.

Poveste despre doamna Elena (consilierul)

Îmi place când ne jucăm jocul ăla cu laudele. Doamna Elena se joacă jocuri de-astea cu noi. Noi venim pe rând în față, pe scaunul special și spunem ce facem noi mai bine....spunem numai lucruri bune despre noi. Iar copiii trebuie să spună și ei ceva frumos despre tine. Eu desenez frumos și sunt cuminte. Și Adina a spus că-i place bluza mea și că vrea să fie prietenă cu mine pentru că nu țip și nu-i iau jucăriile.

Poveste despre tanti Geta (bucătăreasa)

Cel mai mult îmi place când așez coșurile de pâine pe masă. Și Irina pune la fiecare copil în față șervețele. Când eram mic nu mă lăsa tanti Geta să duc coșurile cu pâine. Acum mă lasă că sunt la grupa mare și mănânc și ciorbița. Și când face tanti Geta spaghetti mănânc tot, că e cea mai bună mâncare. Doar că te murdărești de la ele, că mai sare sosul pe tine. Da' tanti Geta zice că ne-am pus lista de bucate pe haine și noi râdem.

ÎN LOC DE CONCLUZII...

Materialul acesta s-a dorit a fi o încercare de întoarcere spre copilărie, o invitație la o altfel de înțelegere a Educației timpurii, cu bogăția de sensuri, de mirări, de întrebări, de provocări....

Ne-am dorit să învățați alături de noi de la marele înțelept COPILUL, cel care ne livrează în fiecare zi cu generozitate și dezinvoltură lecții de viață. Căci dacă noi, ca profesioniști, știm acum că orice experiență trăită de copil în grădiniță este un moment de învățare, să acceptăm cu sinceritate că orice experiență trăită alături de copil în grădiniță este prilej de învățare, în egală măsură și pentru noi, ca adulți. Nu e niciodată prea devreme sau prea târziu să vorbim și să învățăm ceva nou despre copii, de la copii.

Când am pornit la a aduna experiența PRET, ne-am gândit că e greu să începi un ghid altfel, chiar și unul... sau poate cu atât mai mult, un ghid de educație timpurie. Dar iată că nici nu a fost nevoie să începem. A fost de ajuns să continuăm. Până la urmă, așa cum ați citit, începutul era scris deja, iar autorii erau copiii.....copiii împreună cu oamenii mari care au pătruns în grădinițe odată cu programul PRET, educatoare, îngrijitoare, consilieri, directori, mentori, toți cei care și-au ales ca misiune educația timpurie.

Iar sfârșitul.... finalul se află la dumneavoastră, cititorii, la toți cei pentru care copilul este preocuparea, neliniștea, bucuria, împlinirea, căutarea... Vă aparține! Continuați povestea copilului și a copilăriei trăite firesc, în curtea grădiniței, în sala de clasă cu pitici pictați pe pereți, printre jucării, în parc...

Sperăm că ați găsit în rândurile parcurse ceva care să vă inspire, să vă mobilizeze.

ANEXE

Propuneri de instrumente de evaluare inițială

Evaluare inițială

Grupa:.....an școlar:

Evaluarea inițială va viza, în primul rând, observarea capacității de integrare în grup și de relaționare cu educatoarea și cu ceilalți copii, precum și observarea comportamentului copiilor la primul contact cu educatoarea, colegii, sala de grupă.

Obiectivele stabilite pentru evaluarea inițială au urmărit nivelul la care se află copiii la intrarea în grădiniță, în ceea ce privește:

- ☀ Dezvoltarea intelectuală – exprimarea , cunoștințe despre mediu (culori, animale, obiecte), cunoștințe ce permit înțelegerea pozițiilor spațiale, cunoașterea propriului corp, nivelul de dezvoltare a simțurilor (gust, văz, auz).
- ☀ Dezvoltarea fizică – înălțime, greutate, echilibru, indică diferite părți ale corpului, execută mișcări simple la comandă.
- ☀ Dezvoltare artistică – ține creionul, desenează linii (chiar și mâzgălituri), colorează, cântă.
- ☀ Dezvoltare socio-emoțională - capacitatea copiilor de a se adapta la regimul de viață al grădiniței, participarea , stabilitatea și autocontrolul în activitate, cooperarea în grupa de copii, rezistența la efort.

Instrumentele de evaluare vor fi diversificate si vor fi selectate ținând cont de vârstă.

De aceea, va fi necesar să se urmărească, în primul rând, cunoașterea mediului din care provin copiii pentru a stabili gradul de dezvoltare la care s-a ajuns în familie și pentru a crea cea legătură atât de importantă (mai ales în momentele de debut) între grădiniță și familie.

Pentru a aduna cât mai multe informații despre copii, evaluarea se poate desfășura pe două paliere:

1. Chestionare pentru părinți

„Prima zi de grădiniță” – prin care se pot culege date despre părinți și copii văzuți prin ochii acestora în mediul familial, social, precum și cunoașterea așteptărilor pe care le au părinții de la mediul educațional din grădiniță.

Centralizând și analizând datele în urma aplicării chestionarului se pot realiza două tablouri:

Tabloul copiilor

Cum este copilul meu?	Ce activități preferă copilul meu?
• Sensibil • Egoist • Harnic • Cuminte • Iubitor • Timid uneori • Atent • Activ • Frumos • Deștept • Inteligent • Încăpățânat • Darnic • Comunicativ • Vesel • Înțelept	• Joaca • Muzica • Desene animate • Plastilina • Construcții • Jocul cu mingea • Mersul pe bicicletă • Poveștile • Joc pe calculator • Joaca cu alți copii • Să coloreze • Plimbările

Tabloul părinților

Ce reprezintă grădinița pentru dvs.?	Ce așteptări aveți de la acest cadru educațional ?
• A doua familie • Locul potrivit pentru copilul meu • Locul unde învață să fie disciplinat, sociabil, instruit în vederea școlarizării • A doua casă • O etapă importantă în educația copilului • Loc educațional și de formare • Un început pentru dezvoltarea intelectului copilului • Un mediu nou unde are posibilitatea să facă ceva deosebit • Îngrijire și educație	• Răbdare și dragoste • Să ne completeze pe noi părinții • Să descopere unele dificultăți de învățare ale copilului și să încerce să le corecteze • Să formeze copilul cât mai bine • Să aibă condițiile necesare pentru îngrijirea și educația celor mici • Integrarea copilului în colectiv și respectarea unui program • Să definitiveze tot ceea ce au învățat copiii în familie și să-i pregătească pentru școală • Să ajute copilul să fie pregătit pentru viață

2. Probe care pot fi aplicate copiilor la primul contact cu grădinița: probe orale, practice, observarea comportamentului în timpul activităților, dialogul cu copiii, studiul produselor activității și mai puțin utilizate vor fi probele scrise.

Probele de evaluare inițială vor fi aplicate pe parcursul primelor 2 săptămâni ale anului școlar, iar comportamentele urmărite vor fi stabilite în funcție de domeniile de dezvoltare.

I. Domeniul dezvoltarea limbajului și a comunicării - 15 puncte

☀ *Dezvoltarea limbajului și a comunicării-10 puncte*

Comportamente urmărite:

- ✓ discută cu colegii și educatoarea
- ✓ primește mesaje, îndeplinește instrucțiuni simple;

- ✓ știe să se prezinte;
- ✓ denumește 4-5 jucării și formulează o propoziție simplă despre o jucărie denumită;
- ✓ răspunde adecvat (verbal sau comportamental) la ceea ce i se spune.

Probe aplicate

- ✓ ADP-*„Bine ați venit la grădiniță”*
 - ✓ ALA-Biblioteca-*„Spune-i păpușii cum te cheamă”*
 - ✓ ADE-Domeniul limbă și comunicare-*„Spune ceva despre jucăria ta!”*
- „Ascultă și repetă ce spun eu!”-joc exercițiu*

II. Domeniul dezvoltare socio-emoțională – 20 puncte

1. Dezvoltare socială-10 puncte

☀ Comportamente urmărite

- ✓ manifestă un comportament civilizat în relațiile cu cei din jur; utilizează formulele *Te rog și Mulțumesc*;
- ✓ încearcă să se autoservească în situații simple care impun acest lucru (masă, spălător, dormitor);
- ✓ reușește să aștepte într-o situație dată;
- ✓ se joacă împreună cu alți copii;
- ✓ știe să salute când vine și când pleacă de la grădiniță.

☀ Probe aplicate

- ✓ ADP-*„Un băiat și o fetiță merg frumos prin grădiniță”, „Cum salut?”, „Cum spun mulțumesc?”*
- ✓ ALA-Joc de rol-*„De-a grădinița (socializare) ”*
- ✓ ADE-Domeniul om și societate-*„La grădiniță...”joc didactic*

2. Dezvoltare emoțională-10 puncte

☀ **Comportamente urmărite:**

- ✓ se prezintă pe sine;
- ✓ răspunde la întrebări privind identitatea personală;

☀ **Probe aplicate**

- ✓ ADP-„Cine sunt eu, cine ești tu?”
- ✓ ALA-Știință-„Spune ce face papusa?”, Joc de rol-„De-a mama și puiul”
- ✓ ADE-Domeniul limbă și comunicare-„Ghici cine a venit la grădiniță?”

III. Domeniul dezvoltare cognitivă-40 puncte

1. Dezvoltarea gândirii logice și rezolvarea de probleme-20 puncte

☀ **Comportamente urmărite:**

- ✓ observă obiectele din sala de grupă;
- ✓ recunoaște, numește obiectele indicate;
- ✓ separă jucăriile de alte obiecte;
- ✓ construiește după model o figură simplă.

☀ **Probe aplicate**

- ✓ ADP-„Jucăriile m-au așteptat”, „Plimbăm păpușa”
- ✓ ALA-Știință-„Ce trebuie să faci atunci când?”, Joc de masă-„Alege jucăriile care îți plac cel mai mult!”, Construcții-„Ce știi să faci din cuburi?”
- ✓ ADE-Domeniul știință-„Alege numai jucăriile”, „Ce știi să spui despre...?”

2. Cunoștințe și deprinderi elementare matematice, cunoașterea și înțelegerea lumii- 20 puncte

☀ **Comportamente urmărite:**

- ✓ descoperă elemente componente ale mediului înconjurător prin antrenarea organelor de simț;
- ✓ plasează obiecte în diferite poziții spațiale (sus, jos);

- ✓ recunoaște acțiuni ale omului și este capabil să le imite;
- ✓ recunoaște 2 din 3 culori.

☀ **Probe aplicate**

- ✓ ADP-„Te strigă iepurașul!”
- ✓ ALA-Știință-„Unde este ursulețul? Dar păpușa?”, „Ce gust are zahărul, dar lămâia?”, Joc de masă-„Așează la locul potrivit”
- ✓ ADE-Domeniul știință-„Ce are păpușa, ai și tu?”-joc exercițiu

IV. Domeniul dezvoltare fizică, sănătate și igienă personală-15 puncte

1. Dezvoltare fizică-10 puncte

☀ **Comportamente urmărite:**

- ✓ își coordonează mișcările cu ritmul solicitat de educatoare (întinde, ridică mâinile și bate din palme);
- ✓ merge sau aleargă în direcția indicată de educatoare;
- ✓ poate să stea într-un picior 3 secunde.

☀ **Probe aplicate**

- ✓ ADP-„Câte unul după mine!”, „Batem palmele!”
- ✓ ALA-Jocuri distractive-„Cine sosește primul?”, „Aleargă după iepuraș!”
- ✓ ADE-Domeniul psiho-motric-„Ne mișcăm și ne jucăm”

2. Sănătate și igienă personală-5 puncte

☀ **Comportamente urmărite:**

- ✓ respectă regulile de igienă personală și colectivă;
- ✓ recunoaște obiectele de uz personal și cunoaște modul de întrebuințare a acestora

☀ **Probe aplicate**

- ✓ ADP-„Mă pregătesc să merg la grădiniță”
- ✓ ALA-Joc de rol-„Ce îmi place la tine?”, Artă-„Batista parfumată”-audiție muzicală

- ✓ ADE-Domeniul om și societate-, „*Arată-mi ce știi să faci cu...!*” (obiecte de uz personal)-joc didactic

V. Domeniul capacității și atitudini și atitudini de învățare -10 puncte

(Curiozitate și interes. Inițiativă. Persistență în activitate. Creativitate.)

☀ **Comportamente urmărite:**

- ✓ participă la activitățile de învățare și la cele de joc atât în calitate de vorbitor cât și în calitate de ascultător;
- ✓ acompaniază cântecele cu bătăi din palme sau jucării sonore (tobă, clopoțel);
- ✓ ascultă cu atenție și interes cântece pentru copii și poate să reproducă corect un cântec simplu (înălțimea sunetelor), după modelul educatoarei;
- ✓ poate să țină corect creionul în mână;
- ✓ se „joacă” cu plastilină.

☀ **Probe aplicate**

- ✓ ADP- „*Trezește-te când strigăm cucuriguuu!*”
- ✓ ALA-Știință- „*Ce culoare are creionul tău?*”, Artă- „*Strângem plastilina în pumn*”
- ✓ ADE-Domeniul estetic și creativ- „*Cântă ca mine!*”, „*Ne jucăm cu creionul pe hârtie*”

Evaluarea gradului de sociabilitate

NR. COPII	RELAȚIONAREA CU ADULTUL			RELAȚIONAREA CU CEILALȚI COPII			PARTICIPAREA LA ACTIVITĂȚI		ÎNȚELEGEREA PROBLEMEI ȘI EXECUTAREA CERINȚELOR					
	acceptă	respinge	observă	inițiază	acceptă	stă retras	inițiază	cooperează solitar	înțelege	înțelege parțial	Nu înțelege	Execută corect	Execută parțial	Execută cu ajutor

Evaluarea exprimării verbale

NR. COPII	VOCABULAR			RITMUL VORBIRII				FOLOSIREA EXPRESIILOR DEOSEBITE			PROBLEME DE EXPRIMARE
	bogat	mediu	sărăcăcios	fluent	sacadat	rapid	lent	uneori	deseori	niciodată	

Evaluarea gradului de dezvoltare intelectuală

NR. COPII	VERBALIZAREA CELOR OBSERVATE			DEZVOLTAREA ATENȚIEI			GRUPAREA OBIECTELOR		
	Redare corectă	Redare parțială	Nu poate reda	Atent	Se poate concentra	Nu se poate concentra	După culoare	După formă	După mărime

Evaluarea dezvoltării psihomotrice

NR. COPII	DEZVOLTARE MOTRICĂ			COORDONAREA MIȘCĂRILOR FINE		
	Poziție corectă de mers	Săritură pe ambele picioare	Săritură pe un picior	Echilibru pe un picior	Închidere a și deschidere	Ține corect creionul în mână

Concluzii

- ☀ se va realiza o scurtă descriere a rezultatelor cantitative și calitative obținute de copii în urma aplicării evaluării inițiale
- ☀ se pot propune obiective și conținuturi care să răspundă nevoilor grupei de copii în conformitate cu rezultatele obținute la evaluare

Rezultatele evaluării inițiale asigură datele necesare pentru stabilirea unor obiective accesibile, elaborarea unei planificări a activităților de învățare care să țină cont de datele culese, utilizarea acelor mijloace, metode, tehnici de lucru care să formeze competențele de bază, necesare integrării active în activitatea educațională.

Centralizator

Nr.crt.		DEZVOLTARE PSIHOMOTRICĂ		DEZVOLTARE INTELECTUALĂ				DEZVOLTARE ÎN PLAN ARTISTIC			SOCIABILITATE
		DEZVOLTARE FIZICĂ	COORDONAREA MIȘCĂRILOR	GÂNDIRE	LIMBAJ	IMAGINAȚIE	ATENȚIE	MĂZGĂLITURI	COLOREAZĂ	CÂNTĂ	
NR. COPII	F.B.										
	B.										
	I.D.										

Fișă de evaluare inițială

Nivel II

Numele și prenumele.....

GrupaAn școlar.....

1. Dezvoltare fizică

ÎNĂLȚIME	GREUTATE	MERS ÎN ECHILIBRU	ORIENTARE ÎN SCHEMA CORPORALĂ	RITMUL MIȘCĂRILOR

2. Dezvoltare intelectuală

	Capitolul	Comportamentul evaluat	CF.
1.	EDUCAREA LIMBAJULUI	Redă în propoziții simple sau dezvoltate conținutul unei povești sau întâmplări. Folosește corect în vorbire verbe la diferite moduri și timpuri, sing. și plur.substan. Desparte corect propozițiile în cuvinte și cuvintele în silabe și sunete Utilizează corect uneltele de scris, scrie într-un spațiu dat, resp.ordinea în pagină. Recită poezii cu respectarea intonației, ritmului și a pauzei, cu expresivitate.	
2.	CUNOASTEREA MEDIULUI	Recunoaște părți ale corpului uman și funcțiile diferitelor organe . Identifică și descrie anotimpurile anului, fenomene specifice acestora . Identifică și clasifică animale și păsări domestice sau sălbatice Generalizează. Identifică și enumeră mijloace de locomoție, caracteristici ale acestora . Enumeră zilele săptămânii în succesiunea lor și momentele principale ale zilei . Enumeră profesii, meseriași și unelte folosite de aceștia . Definește noțiunile.	
3.	ACTIVITATI MATEMATICE	Sortează obiecte după criteriile date: culoare, mărime, grosime, lungime, formă . Recunoaște figurile geometrice: cerc, pătrat, triunghi și dreptunghi . Construiește grupe de obiecte pe vert. sau oriz. în lim. 1-10, recunoaște cifrele. Compară grupe de obiecte prin asociere globală sau corespondență $1 < > 1$. Efectuează operații de adunare și scădere cu o unitate în limitele 1-10 .	
4.	EDUCAȚIE PENTRU SOCIETATE	Știe numele țării, al orașului , al cartierului, adresa la care locuiește, grădinița . Descrie evenimente tradiționale, istorice și religioase importante . Cunoaște și explică modul de comportare în diferite situații, reguli de politețe. Colaborează cu partenerii de joacă, identifică soluții în rezolvarea problemelor.	
5.	EDUCAȚIE ESTETICĂ	Interpretează cântece scurte respectând linia melodică, ritmul și înalt. sunetelor. Își coordonează mișcările cu ritmul melodiei sau cu textul cântecelor. Redă liber și după model teme plastice specifice desenului, picturii, modelajului. Realizează elemente ale activității practice: înșirare, bobinare, tăiere, lipire, îmbin.	
6.	EDUCAȚIE PSIHO-MOTORICĂ	Execută exerciții cu angrenarea diferitelor segmente ale corpului. Își cunoaște schema corporală . Se orientează în spațiul clasei conform comenzilor. Participă la jocuri de echipă respectând regulile acestora .	

3 . Trăsături temperamentale și de caracter

.....

.....

4 . Deprinderi

.....

.....

5. Activitatea predominant

.....

.....

6. Evaluare - sumativă

.....

.....

Semestrul I

Grupa Mare.....an școlar.....

Numele și prenumele:

DataTema evaluării:.....

Nr.crt.	Domeniul	Itemul	Punctaj
I.	Limbă și comunicare	Educarea limbajului: a. Redă în propoziții simple sau dezvoltate, conținutul unui text, respectând ordinea cronologică a acțiunilor. b. Folosește corect în comunicare verbe la diferite moduri și timpuri. c. Folosește corect singularul și pluralul. d.Utilizează corect uneltele de scris, urmărind grafic traseul dat (labirint). e.Recită poezii cu respectarea intonației, ritmului și pauzei. f.Povestește o întâmplare cunoscută, folosind vorbirea dialogată, intonația și nuanțarea vocii. g.Întreabă și răspunde la întrebări. h.Discută despre personaje din povești. i. Cunoaște, denumește și execută elemente grafice de bază.	
II.	Științe	Activități matematice: a. Compară grupe de obiecte prin asociere globală	

		(multe, puține) și prin punere în corespondență. b. Recunoaște și denumește formele geometrice cerc, pătrat, triunghi, și le grupează după criteriile formă, mărime, culoare. c. Numără crescător de la 0 la 5 și să formeze grupe de obiecte, încercuiește mulțimi cu 0-5 obiecte și desenează tot atâtea obiecte cât arată cifra. d. Așează în ordine crescătoare copiii de la cel mai scund la cel mai înalt. e. Trasează cifrele în intervalul 0-5. f. Efectuează operații de adunare și scădere cu 1-2 unități. g. Aranjază obiectele în perechi. h. Ordonează obiectele după criterii date – culoare, formă, lungime, grosime, lățime..... i. Utilizază corect semnele +, -, j. Recunoaște cercul, pătratul, dreptunghiul și triunghiul.	
		Cunoașterea mediului: a. Recunoaște și denumește corect părțile corpului uman. c. Identifică și recunoaște caracteristicile anotimpurilor toamna și iarna precum și însușirile aflecăruia. b. Recunoaște și denumește elemente principale ale anotimpurilor (fructe, legume, flori, munci specifice fiecărui anotimp), precum și părțile componente ale plantelor și funcțiile acestora. d. Clsifică obiectele indicate după diferite criterii. e. Recunoaște fenomene ale naturii. f. Observă și enumeră modificări apărute în viața omului.	
III.	Om și societate	Educație pentru societate: a. Conștientizează consecințele pozitive și negative ale comportamentului său asupra celor din jur. b. Respectă reguli de conviețuire socială coportându-se civilizat cu cei din jur. c. Dobândește autonomie în activitatea zilnică. d. Descrie și participă la evenimente importante – ziua națională, ziua unirii și unele evenimente religioase tradiționale. e. Cunoaște însemnele țării și semnificația lor. f. Își manifestă dezacordul față de atitudinile negative de distrugere, de dezordine. g. Manifestă spirit de cooperare în activitățile de grup. h. Cunoaște numele țării, a localității natale,	

		domiciliul.	
		Activități practice: a. Însiră mărgelile și să lipește corect hârtia colorată pe o suprafață dată. b. Execută individual sau în grup tema dată c. Cunoaște, denumește și mânuiește corect materialele de lucru. d. Manifestă spirit de echipă și colaborează în realizarea temei. e. Efectuează operații simple de lucru corespunzătoare vârsei. f. Verbalizează acțiunile folosind un limbaj adecvat. g. Pregătește materialul de modelat prin frământare sau rupere.	
IV.	Estetic și creativ	Educație muzicală: a. Interpretează în grup sau singur un cântec cunoscut, respectând înălțimea sunetelor. b. Recunoaște cântecul intonat și să-l continue, efectuând mișcări ritmice sugerate de text. c. Cântă cu dezinvoltură în colectiv, în grupuri mici și individual. d. Cântă cântece cunoscute în grupe alternative.	
		Educație artistico-plastică: a. Respectă poziția corectă a corpului față de suportul de lucru, organizează spațiul plastic și utilizează corect instrumentele de lucru (creioane colorate, acuarele și pensulă, plastilină). b. Redă teme plastice specifice desenului/ picturii/ modelajului, redând forme din natură și respectând proporțiile. c. Dispune alternativ două sau mai multe elemente decorative. d. Respectă poziția corectă a corpului față de suportul de lucru.	
V.	Psihomotor	Educație fizică: a. Execută împreună cu educatoarea exerciții de încălzire pentru diferite segmente ale corpului (ridică brațele, sare ca mingea, stă într-un picior). b. Se orientază în spațiul clasei, conform comenzilor de mers, alergare și oprire. c. Cunoaște schema corporală. d. Răspunde motric la o comandă. e. Respectă reguli de igienă individuală și colectivă. f. Respectă pozițiile corecte pentru comenzile primite. g. Execută corect mișcările diferitelor	

		segmente ale corpului. h. Folosește echipament adecvat activităților de ed. Fizică.	
--	--	--	--

Instructaj:

- ☀ Răspuns corect: 2 puncte.
- ☀ Răspuns incomplet: 1 punct.
- ☀ Răspuns greșit: 0 puncte.

Se pot acorda și fracțiuni de puncte, în funcție de răspunsul dat sau de rezolvarea fișei.

Punctaj de referință: 56 x 2 puncte = 112 puncte

Calculul calificativului individual:

$$\frac{\text{Punctaj obținut} \times 100}{112} = \dots\dots\dots$$

Calificative acordate:

90-100% **FB** ; 70-90% **B** ; 50-70% **S** ; sub 50% **I**.

CHESTIONAR PENTRU COPIII DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ¹

1. Cum te cheamă?

.....

2. Câți ani ai? 3 ; 4 ; 5 ; 6 ; 7 .

3. Cum se numește educatoarea de la grupa ta?

.....

4. Aștepti cu nerăbdare să mergi dimineața la grădiniță?

DA; De ce?

.....

NU; De ce?

.....

5. Pe cine vrei să vezi mai întâi când ajungi la grădiniță?

- ☀ Educatorea
- ☀ Un coleg/o colegă
- ☀ Alte persoane
- ☀ Nimeni

6. Ce activități organizate la grădiniță îți plac cel mai mult?

- ☀ concursurile
- ☀ jocurile
- ☀ pictura, desenul, modelajul
- ☀ activitățile prin care învăț lucruri noi
- ☀ activitățile pe calculator
- ☀ alte activități

Care?.....

7. Ți place mai mult când educatoarea organizează jocuri sau când le organizezi tu?

Educatoarea. De ce?

¹ Chestionarul este completat de către operator; în vederea colectării răspunsurilor, operatorul pregătește activitatea din punct de vedere administrativ, dar și emoțional, creând o atmosferă relaxată, de siguranță pentru copii.

.....
Copil. De ce?

.....
8. Reușești cu ușurință să realizezi sarcinile date de educatoare?

Da. De ce?

.....
Nu. De ce?

.....
9. Dacă ar fi să-ți alegi educatoarea, pe cine ai alege?

a. pe care o are. De ce?

.....
b. o altă educatoare. De ce?

.....
10. Părinții tăi știu despre ce înveți tu la grădiniță? DA NU

11. De la cine află părinții tăi despre ce înveți tu la grădiniță?

☀ de la copil

☀ de la educatoare

☀ de la alte persoane

12. Cu ce personaj din poveste crezi că seamănă educatoarea ta?

☀ zâna bună

☀ fata babei cea harnică

☀ fata moșului cea rea și leneșă

☀ un clovn jucăuș

☀ vrăjitoarea cea rea

☀ alt personaj din poveste

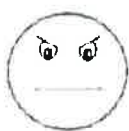
Care?.....

13. Ce îți place cel mai mult la educatoarea ta?

.....
14. Cum ai vrea să fie educatoarea ta ca să-ți placă și mai mult?

Teste pentru prescolari –²

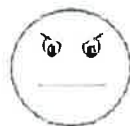
1. Ce vezi pe chipul educatoarei tale când intri în clasă dimineața? Colorează imaginea care ți se potrivește.

2. Ce vezi pe chipul educatoarei tale în timpul activităților? Colorează imaginea potrivită.

3. Care este reacția educatoarei tale atunci când dai un răspuns greșit la lecție? Colorează imaginea potrivită.

4. Care este reacția educatoarei tale atunci când faci o faptă bună? Colorează imaginea potrivită.

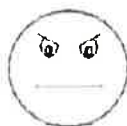

² educatorul citește întrebările, modalitățile de răspuns, iar copilul indică răspunsul sau modalitatea solicitată.

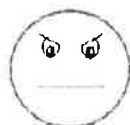
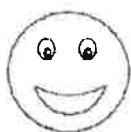
5. Ce vezi pe chipul educatoarei tale când pleci de la grădiniță? Colorează imaginea potrivită.

6. Colorează imaginea educatoarei tale cu culoarea care îți place ție.

7. Dacă ar trebui să-i oferi o bulină educatoarei tale, ce culoare ar avea aceasta? Colorează cu culoarea pe care i-ai oferi-o în dar.

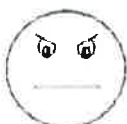

Teste pentru preșcolari

1. Ce simți tu dimineața când o vezi pe educatoarea ta? Colorează imaginea care ți se potrivește.

2. Cum te simți în timpul activităților? Colorează imaginea potrivită.

3. Cum te simți atunci când ți se face observație pentru că ai greșit o temă dată? Colorează potrivit.

4. Cum te simți atunci când ești lăudat pentru o faptă bună? Colorează imaginea potrivită.

5. Cum te simți când te desparți de educatoarea ta la plecarea acasă?

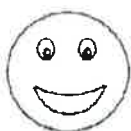
6. Cum te simți când te desparți de colegi la plecarea ta acasă?

7. Colorează-te pe tine cu culoarea care îți place ție.

8. Dacă ar fi să primești o bulină de la educatoarea ta, ce culoare crezi că ar trebui să primești, după felul cum te porți la grădiniță?

Interpretarea testului

Analizați rezultatele și stabiliți "chipul" pe care îl „aveți” în viziunea copilului, numărând chipurile care predomină.

veselie
bunăvoință
sociabilitate
flexibilitate
creativitate

nervozitate
severitate excesivă
atitudine distantă
atitudine critică
rigiditate

tristețe
indispoziție
instabilitate
superficialitate
inadaptabilitate

**se interpretează și semnificația culorilor*

Copilul de vârstă preșcolară este foarte sincer. Răspunde de regulă deschis și fără menajamente.

Într-un cuvânt „nu ne iartă”. Aflând părerea copilului despre noi, vom afla ce și unde am greșit și avem șansa de a schimba ceva în comportamentul nostru... pentru că nimeni nu e perfect!

SĂ NU UIT !.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....